БЕШ ЙИЛЛИКНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРАМИЗ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 235 (3717). | Пайшанба 30 ноябрь 1967 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ОБЛАСТИМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИ ИЛҒОР САНОАТ ВА ТРАНСПОРТ КОРХОНАЛАРИ, ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИ, КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАР КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ ТАШАББУСИНИ ҚИЗҒИН МАЪҚУЛЛАМОҚДАЛАР

1970 ЙИЛДА, БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛИДА СОВЕТ ХАЛҚИ ВА БУТУН ПРОГРЕССИВ ИНСОНИЯТ КОММУНИСТИК ПАРТИЯ ВА СОВЕТ ДАВЛАТИНИНГ АСОСЧИСИ, БАРЧА МАМЛАКАТЛАР МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ЙЎЛБОШЧИСИ ВА УСТОЗИ В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИНИ НИШОНЛАЙДИЛАР. МАНА ШУ УЛУҒВОР САНАНИ НИШОНЛАШ УЧУН СССР МЕҲНАТКАШЛАРИ СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАНИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРАДИЛАР, СОЦИАЛИСТИК ЭКОНОМИКАНИНГ РИВОЖЛАНИШ СУРЪАТЛАРИНИ ЯНАДА КУПРОҚ ЖАДАЛЛАШТИРИШГА ЭРИШАДИЛАР.

(КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг 1967 йил 24 ноябрдаги қароридан).

РАЙОНДА БИРИНЧИ

Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхоз аъзолари юбилей йилида катта ғалабаларга эришдилар. Уларнинг ёз бўйи тўккан пешана терлари зое кетмади. 1400 гектар пахта майдонида мўл ҳосил етиштирилди. Илғор звеноларда ҳар гектар ердан 30 центнердан ошириб ҳосил кўтарилди. Колхоз бўйича гектаридан пландаги 24,5 ўрнига 26 центнердан «оқ олтин» олинди.

Пахта йиғим теримини зўр уюшқоқлик билан ўтказган колхозчилар келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин тайёрлаш, кузги шудгорни сифатли ўтказиш ишига ҳам барвақт киришдилар. Шудгорлашдан олдин пахта майдонининг асосий қисмига самолётлар билан ўғит сепилди.

Бу йил колхоздаги звено ва участка бошлиқлари шудгорни сифатли ўтказишга ҳар қачонгидан кўра катта аҳамият бердилар. Кўпгина механизатор звено бошлиқлари ҳайдов тракторларига ўтириб ўз ерларини ўзлари сифатли шудгор қилдилар. Деярлик ҳамма майдонлар 32—35 сантиметр чуқурликда шудгорланди. Айниқса бу ишда звено бошлиқларидан Тўрақул Жўраев, Турғунбой Абдураимов, Назир Сулаймонов, Нишонбой Абдисатторов сингари ўртоқлар ташаббус кўрсатдилар.

Кузги шудгор қилишда ишлаган механизаторларга колхоз правлениеси яхши маиший шароит яратиб берди. Тракторлар икки сменада ишлади. Шу туфайли колхоз шудгорни ҳаммадан олдин тугаллашга эришди.

Х. АҲМЕДОВ.

Суратларда (чапда): механизатор звено бошлиғи Т. Тўлаев ва плугчи Х. Отақулов ўртоқлар плугни чуқур ҳайдашга мосламоқдалар. Ўнгдаги суратда илғор тракторчи ўртоқ Т. Абдураимовни кўриб турибсиз. Бу серғайрат механизаторлар колхозда шудгорлашни сифатли ўтказишга катта ҳисса қўшдилар.

М. Миржалолов фотолари.

КПСС Марказий Комитетида

ИШЛАБ ЧИҚАРИЛАЁТГАН МАҲСУЛОТНИНГ СИФАТИНИ, ПИШИҚЛИГИНИ ВА ИШЛАШ МУДДАТИНИ ҚУНТ БИЛАН ОШИРАЙЛИК

КПСС Марказий Комитети ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини ошириш юзасидан Саратов области корхоналарида ишлаб чиқилган тадбирлар системасини жорий этиш ишини кучайтириш масаласини муҳокама қилди. Қабул қилинган қарорда Саратов ва бошқа областлардаги саноат корхоналарида шу системани жорий этишнинг кўп йиллик тажрибаси унинг ғоят самарали эканлигини ҳамда техника тараққиётини жадаллаштириш, саноат буюмларининг пишиқлигини ва иш муддатини оширишда катта аҳамиятга эга эканлигини равшан исбот қилди, деб уқтириб ўтилади.

Шу билан бирга қарорда кўрсатиб ўтилганидек, мана шу прогрессив системани оммалаштириш ишлари етарли даражада активлик билан олиб борилаётгани йўқ. Баъзи министрликлар ва идоралар, айрим партия комитетлари бу ишда тегишинча қатъият кўрсатмаяптилар. Маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан амалий тадбирлар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш ишларига илмий тадқиқот ва конструкторлик ташкилотлари дуруст жалб этилмаяпти.

КПСС Марказий Комитетининг қарорида иттифоқдош республикалар компартиялари марказий комитетларига, ўлка, область партия комитетларига, фан-техника тараққиётини кучайтириш, буюмларнинг сифат кўрсаткичларини яхшилаш, уларнинг пишиқлиги ва ишлаш муддатини ошириш тўғрисида партия XXIII съезди ҳамда КПСС Марказий Комитети 1965 йил сентябрь пленуми талабларини бажариш юзасидан ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтириш тавсия қилинади.

Бу соҳада Саратов область партия ташкилотининг, илғор саноат корхоналари коллективларининг маҳсулот сифатини оширишни таъминлаш тадбирлари системасини жорий этиш соҳасидаги тажрибаларидан кенг фойдаланиш таклиф этилади.

Тармоқ министрликларига Саратов области саноат корхоналари тажрибасини кенг ёйиш юзасидан амалий тадбирларни бажариш саноат буюмларининг сифати, пишиқлиги ва иш муддатини ошириш ишларида илмий тадқиқот ташкилотларининг ролини кучайтириш топширилди. СССР Министрлар Советининг фан ва техника Давлат Комитетига, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги стандартлар, ўлчов ва ўлчов асбоблари Комитети ҳамда СССР Министрлар Советининг меҳнат ва иш ҳақи масалалари Давлат Комитети билан биргаликда маҳсулот сифатини ошириш юзасидан Саратов области корхоналарида ишлаб чиқилган системани халқ хўжалигининг турли тармоқларида қўлланиш тартиби тўғрисида зарур методик материалларни тайёрлаш ва нашр этиш тавсия қилинди.

Марказий, республика, ўлка ва область газеталари ҳамда журналлари редакцияларига, радио эшиттириш ва телевидение комитетларига ишлаб чиқарилаётган буюмларнинг сифатини, пишиқлигини ва иш муддатини ошириш соҳасидаги саноат корхоналари коллективлари, партия ташкилотлари иш тажрибаларини системали равишда ёритиш таклиф этилди. СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Матбуот Комитети шу масала юзасидан кенг китобхонлар оммасига мўлжалланган илмий оммабоп ва справка—техника адабиёт нашр этишни кўзда тутиши лозим.

ТАШАББУСГА ҚЎШИЛАМИЗ

Юқори Чирчиқ районининг қишлоқ аҳли Хоразм области қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш ва В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятлари билан танишиб чиқди.

Район қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги юбилейи шарафига умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Пахта, каноп пояси, пилла, жун, шоли етиштириш ва давлатга сотиш мажбуриятлари, узум, ғалла, гўшт, тухум, сут сотиш планлари муддатидан илгари адо этилди. Пахтакорлар 3050 тонна, «кўк олтин» миришкорлари 27.520 тонна, ғаллакорлар 5420 тонна маҳсулотни давлатга пландан ташқари етказиб бердилар. Гектаридан олинган ҳосил ҳам анча ошди. 5836 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан ҳозиргача 33,5 центнердан, 8049 гектар канопнинг ҳар гектаридан 182 центнердан ҳосил кўтарилди.

Юқори ҳосил етиштиришда районимизнинг илғор хўжаликларидан «Политотдел» колхози ҳар гектар ердан 33,5 центнердан, канопдан 202 центнердан, «Правда» колхози шу тартибда 34,5 — 180 центнердан, Свердлов номли колхоз 33,5 — 183,5 центнердан, «Ленинский путь» колхози 32,6—165,2 центнердан, Карл Маркс номли колхоз 30—184,5 центнердан ҳосил етказиб, ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар.

Район қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари бу кўрсаткичлар билан қаноатланмасдан, деҳқончилик маданиятини яхшилаш, комплекс механизациялаш, химиялаштириш асосида меҳнат унумдорлигини ошириб, маҳсулот таннархини пасайтиришга, ҳосилдорликни тобора юксалтиришга аҳд қилдилар. Шу асосда мавжуд имкониятлардан усталик билан фойдаланиб, илғорлар тажрибасини ишлаб чиқаришга жорий қилган ҳолда беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун қуйидаги мажбуриятни олдилар.

1970 йилда планда белгиланган 16.300 тонна ўрнига 20.000 тонна пахта, 125.000 тонна ўрнига 127.000 тонна каноп пояси етказиш мўлжалланди. 1968 йили эса 19.000 тонна пахта, 122.000 тонна каноп пояси етказадилар. Шунингдек, бир центнер пахта етиштириш учун 3,6 киши — куни, каноп пояси учун 0,7 киши—куни сарфлаб, пахта таннархини 10 процентга, каноп таннархини 12 процентга камайтиришга аҳд қилдилар.

1970 йилгача 600 гектар ерни капитал текислаш, лалми ерларда уват, эски ариқларни текислаш ҳисобига 2000 гектар майдонни ўзлаштиришга киришилди. Қишлоқ хўжалигида алмашлаб экишга алоҳида аҳамият бериб, беш йиллик охирида беда майдонини 5038 гектарга, олинадиган беда пичани ҳосилини гектарига 70 центнерга етказиш белгиланди.

Ғаллакорлар беш йиллик охирида 25.000 тонна ғалла, шундан 2371 тонна шоли етиштиришни мўлжалламоқдалар. Районимиз соҳибкорлари эса узум ҳосилдорлигини 90—100 центнерга етказиш учун курашмоқдалар. Шунинг билан бирга кўплаб сабзавот ва картошка етиштиришга бел боғладилар. Чорвадорлар 1970 йилгача давлатга сотиладиган ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини ўртача 300 килограммга етказиб, 2110 тонна гўшт, 9630 тонна сут, 143 тонна жун, 4 миллион 705 минг дона тухум етиштиришга киришдилар. Шуннинг билан бирга гўшт, сут етиштириш таннархини 11 процентга камайтириш учун курашмоқдалар.

Юқорида айтиб ўтилган улкан вазифаларни шараф билан бажариб, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун колхозлар, совхозлар, бригадалар, фермалар, звенолар ўртасида қизғин социалистик мусобақа бошланиб кетди.

М. ҚОБИЛОВ,
Юқори Чирчиқ район қишлоқ хўжалиги бошқармасининг агрономи.

МЕХАНИЗАТОРЛАРНИНГ ОБЛАСТЬ КЕНГАШИ ОЛДИДАН

МЕХАНИЗАТОР ҚИЗ

Улуғбек номли мактаб директори Валихон Бобохонов собиқ ўқувчиси Ўлмасхон Анорбоеванинг ёшлик даврини эслар экан, бундай деди:

— Ўқувчи қизлар орасида Ўлмасхон ўзининг ўқишга бўлган ҳаваси, ҳар қандай ишни уддалай олиши билан бошқалардан ажралиб турарди. Айниқса, у техникани жон-дилидан севарди. Ўқишдан бўшади дегунча колхозимиз трактор паркига бориб, механизаторлардан трактор қисмларини сўраб ўрганарди. Унинг техникага ҳавасини пайқаган механизаторлар «Ўлмасхон келажакда бизнинг турсунойчи механизаторларимиздан бўлади» дейишарди. Уларнинг гапи тўғри чиқди. У мактабни тамомлагач, ёшликда кўнгил қўйган техника тилини ўрганишга киришди...

Мана уч йилдирки, механизация сир-асрорини мукаммал ўрганган турсунойчи Ўлмасхон комплекс механизациялашган звенога бошлиқ. Унинг звеноси ҳар йили пахтадан юқори ҳосил олиш билан бирга энг арзон маҳсулот етиштирмоқда.

Беш йилликнинг иккинчи йилида колхоз правлениеси ва партия ташкилоти коммунист Ўлмасхон Анорбоевани пахтачилик участкасига раҳбар қилиб тайинлашди. У кўпчиликнинг ўзига билдирган ишончини оқлаш учун эрта баҳордан тадбиркорлик билан иш олиб борди. Ернинг агротехник структурасини синчковлик билан ўрганди. Ерларни маҳаллий ҳамда минерал ўғитлар билан озиқлантиришга жиддий эътибор берди. У бошлиқ участка пахтакорлари эрта баҳорда ерларга сараланган чигит қадашди. Деҳқонлар кузакда пахтадан мўл ҳосил йиғиб олиш учун ўз вақтида керакли тадбирий-чораларни кўришди.

«Инсоннинг қўли — гул» деганларидек, участка пахтакорлари ҳамжиҳатлик билан меҳнат қилишлари натижасида кузакка келиб пайкалларда мўл ҳосил тўплашди. Колхозчилар йиғим-теримга ғайратга тўлган ҳолда киришдилар. Билагида кучи, белида қуввати бўлган ҳар бир киши далага чиқиб, астойдил меҳнат қилди. Офтоб Шарипова, Ширин Қурбонова каби чевар теримчилар пешқадам бўлдилар. Улар кунига 150—200 килограммга етказиб пахта териб, катта обрў қозонишди.

Участка деҳқонлари бу йил 194 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил йиғиб олишга бел боғлаган эдилар. Лекин, аъзоларнинг ҳамжиҳатлик билан меҳнат қилишлари натижасида участкада гектар ҳисобига йиғиб олинган ҳосил 27 центнерни ташкил этди. Бундай баракали хирмон кўтаришда Ўлмасхон Анорбоеванинг муносиб ҳиссаси бор, албатта. У бир бутун участкага бош-қош бўлиш билан бирга пахта терими пайтида «зангори кема» штурвалини бошқарди. «Пўлат этак»дан 113 тонна пахта тўкди.

Ўлмасхон Анорбоевани Янгийўл районидаги Фрунзе номли колхоз пахтакорлари ҳақли равишда «бизнинг турсунойимиз» дейишмоқда.

М. СОИБНАЗАРОВ.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ОҚҚЎРҒОН. Охунбобоев номли колхоз юбилей йили мажбуриятини анча ошириб адо этди. Хўжаликнинг Т. Ҳамроев, П. Саматаев ўртоқлар бошлиқ илғор звеноларида гектар бошига пландаги 19,5 центнер ўрнига 30—35 центнердан «оқ олтин» йиғиб-териб олинди. Шу кунларда колхозчилар йиғим-теримни давом эттириш билан бирга бўшаган майдонларни сифатли шудгорлаб қўймоқдалар.

Қ. САЙДИНОХУНОВ.

* * *

ЯНГИЙЎЛ. Мирсоат Устабобоев бошлиқ участка Охунбобоев номли колхознинг юқори ҳосилли участкаларидан биридир. Бу ерда ҳозиргача 205 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 27 центнердан зиёд ҳосил олинди. Бу планда белгиланганига нисбатан 7 центнер кўп демакдир. Пахта терими давом эттирилаяпти. Шу билан бирга шудгорлаш кун сайин авж олмоқда.

Р. ҲОЛДОРОВ.

АҲДИГА ВАФОДОРЛАР

Коммунист ўртоқ Муҳаммад Исломов бошлиқ участка Ўрта Чирчиқдаги Свердлов номли колхознинг илғор участкаларидан бири бўлиб ҳисобланади. Деҳқонлар ҳар йилгидек бу йил ҳам илғорликни қўлдан беришмаяпти. Улар дастлаб 27 центнердан ҳосил кўтариш мажбуриятини олган эдилар. Буни шараф билан бажаргач, 29 центнерни кўзладилар. Эндиликда ана шу қўшимча мажбурият ҳам шараф билан бажарилди. Лекин далада ҳали ҳам ҳосил бор. Шуни ҳисобга олиб, улар «ҳосилдорликни 30 центнерга етказамиз» дейишаяпти.

Шу кунларда далада қолган ҳосилни батамом йиғиштириб олиш учун кўрак териш машиналари унумли ишлатилаяпти. Теримчилар ғайратларини бўшаштирмай астойдил меҳнат қилишаяпти. Ҳозиргача хирмонга 10 тоннадан ортиқ пахта тўккан чеварлардан Жамилахон Ҳафизова, Султонхон Фазлиева, Мунира Бойтарова, Фароғат Миржалилова сингари ўртоқлар ҳозир ҳам дала пешқадамларидирлар. Участка деҳқонлари сўнгги мажбуриятларини ҳам тез орада шараф билан бажарадилар.

М. МАМЕДОВ.

Дала ишлари кундалиги

ШУДГОР—МЎЛ ҲОСИЛ ГАРОВИ

Планлар тўлди. Социалистик мажбуриятлар муваффақиятли адо этилди. Ёз бўйи фидокорона меҳнат қилган поёнсиз далаларимиз ҳосилдан бўшади. Энди терим машиналари, кўрак териш машиналари ўрнини кучли ҳайдов тракторлари эгаллайдиган вақт аллақачон етиб келди.

Лафзи ҳалол ўзбек деҳқони ўз ишини ҳамиша билиб қилади. У куздаги ишни қишга қўймайди, қишдагисини кўкламга чўзиб юбормайди. Ҳар бир ишни ўз вақтида бажаради. Кўп йиллик кузатишлар шуни кўрсатмоқдаки, қайси колхоз ёки совхоз шудгорлашни ўз вақтида ўтказса, ҳайдовдан олдин ерга маҳаллий ва минерал ўғитни белгиланган миқдорда солса, ўша жойда ҳосил мўл бўлмоқда, пахта эрта пишиб етилмоқда.

Демак, келгуси йил кузи учун қулай шароит яратилмоқда. Шундай хўжаликлар жумласига Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли, Бўка районидаги «Гулистон», Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхозлар, Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози ва бошқа жуда кўп пешқадам хўжаликлар киради. Бу колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, бригада ва звено бошлиқлари ер ҳосилдан бўшаши биланоқ дарҳол шудгорлашга киришадилар. Бунинг учун улар олдиндан техникани пухта тайёрлаб қўядилар.

Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхоз кейинги йилларда ҳосилдорлик жиҳатидан илғорларга етиб олмоқда. Бу ерда 1966 йилда ҳам, бу йил ҳам пахта тайёрлаш плани қисқа муддатда, эрта бажарилди. Пахтакорларнинг фикрича, бундай натижага шудгорлаш ҳар йили ўз вақтида ва юқори сифатли ўтказилаётгани учун эришилмоқда. Ана шу муҳим қоидага амал қилган колхоз механизаторлари бу йил ҳам шудгорлашни биринчилар қаторида тугалладилар.

Гектаридан 40 центнердан ошириб ҳосил етиштирган Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз аъзолари ҳам шудгорлаш мўл ҳосил гарови эканлигини ўз тажрибаларида кўрмоқдалар.

Шудгорлаш илғорлари ҳақида ҳар қанча гапирсак оз. Лекин областимизда пахта тайёрлаш плани ва социалистик мажбурият бажарилганига анча вақт бўлишига қарамай, кўпгина хўжаликлар, айрим районлар шудгорлаш юзасидан берилган графикларни бажармаяптилар. Пешқадам районларда кунига 6—7 процент миқдорида пахта ерлари шудгор қилинаётгани ҳолда Бекобод, Бўка районларида шудгорлаш бирмунча суст бормоқда. Бунинг асосий сабаби, бизнингча, шундан иборатки, бу районларда барча тракторлар ўз вақтида ремонт қилиб қўйилмаган, ремонтдан чиққан тракторлар эса яхши созланмагани сабабли тез-тез бузилиб тўхтаб қолмоқда. Бунинг устига айрим колхозларнинг раҳбарлари шудгорлашда ишлаётган механизаторларнинг унумли меҳнат қилишлари учун зарур бўлган шароитларни яратиб бермаганлар.

Ҳар бир колхоз ва совхоз раҳбари, район партия, совет ҳамда қишлоқ хўжалик органлари шудгорлашни кучайтириш учун ҳозирги қулай фурсатдан оқилона фойдаланишлари. Ҳамма техникани ер ҳайдашга тўла сафарбар этишлари ва уларнинг тўхтовсиз унумли ишлашлари устидан назоратни пухта уюштиришлари керак.

Ерларни ҳайдашга тайёрлаш, шудгордаги тракторларга ёнилғини ўз вақтида етказиб бериб туриш, тракторчиларни иссиқ кийим ва пойафзал билан таъминлаш бу соҳадаги ишимизнинг ривожини яхшилайди.

Барча колхоз ва совхозда шудгорлашни икки сменада ўтказиш учун механизатор кадрлар ҳақида ғамхўрлик қилайлик. Тракторчи йўқлиги учун ҳайдов тракторлари тўхтаб қолмасин. Колхоз ва совхозларнинг инженерлари ҳамма вақт далада бўлсин. Улар механизаторларга қуруқ гап билан эмас, амалий ёрдам кўрсатиш учун кўчма устахоналарга эга бўлсаларгина оператив ёрдам кўрсатган бўладилар.

Хоразм область меҳнаткашлари ажойиб ташаббус бошладилар. Улуғ доҳий Лениннинг туғилганига 100 йил тўлган кунни меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олиш, беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш йўлида бошланган бу ватанпарварлик чақириғига областимизнинг пахтакорлари ва механизаторлари қўшилдилар. Ҳар бир киши ўз сўзининг устидан чиқиш учун бу чақириққа фидокорона меҳнати, ташаббуси билан жавоб бериши керак. 1968 йилда областимиз пахтакорлари яна карвонбоши бўлишлари учун бугунги кунда фидокорлик кўрсатиб ғайрат билан меҳнат қилайлик. Беш йилликнинг учинчи йилида белгиланган кўрсаткичларни муваффақиятли адо этиш учун курашайлик!

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА КУЗГИ ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 29 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Районлар	планга нисбатан процент ҳисобида
Калинин	98,6
Оққўрғон	88,9
Оржоникидзе	87,0
Янгийўл	64,1
Юқори Чирчиқ	63,4
Ўрта Чирчиқ	49,1
Бўка	40,7
Бекобод	26,2
Область бўйича:	60,7

ЗИЁ ТАРҚАТУВЧИЛАР

Эрталаб соат 8 дан бошлаб киоска олди газетхон ва журналхонлар билан гавжум бўлади. Киоскачи Соня Камаеванинг қўли қўлига тегмайди.

— Менга «Известия», «Правда»...

— Менга «Совет Ўзбекистони», «Тошкент ҳақиқати»...

— Марҳамат, марҳамат.

Пойтахтнинг Куйбишев районидаги 172-киоска ходими Соня Камаева аҳолига намунали хизмат кўрсатмоқда. Ўтган йиллари бу ерга 877 та турли хил газета ва 53 та журнал келтирилар эди, холос. Камаева бу киоскага келгандан кейин, у газетхонларнинг талаб ва истакларини ўрганиб чиқди ва эндиликда киоскага бир мингдан ортиқ турли хил газета ва 114 та журнал олиб келадиган бўлди. Райондаги «Союзпечать»нинг бошқа киоскаларида ҳам Соня Камаева сингари яхши ходимлар бор. М. Ҳабибуллина, М. Абдуғаффорова, А. Ҳошимовалар шулар жумласидандир. Улар ҳам кундалик газета ва журнал сотиш планларини 150—200 процент қилиб адо этишмоқда. Бу зиё тарқатувчиларнинг хизматидан газетхон ва журналхонлар хурсанд.

И. ЎРИНБОЕВ.

МАМЛАКАТИМИЗНИНГ барча қардош республикаларидан келган бинокорлар Тошкентни қайта тиклашда қўлни-қўлга бериб фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ушбу суратда республикамиз пойтахти қурилишларида ишлаётган бир группа илғор бинокорлар — киевлик ғишт терувчи Александра Булгакова (чапдан), москвалик ғишт терувчи Гаяр Шарофутдинов, Грузиядан келган бинокорлар бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шота Модобадзе, тошкентлик донгдор бинокор Раҳим Зияев, Москвадан юрак амри билан келган ғишт терувчи Евдокия Юркова, ленинградлик қурувчилар бригадири Павел Данилов, Эстониядан келган пардозловчи Малле Вильясте, молдавиялик ғишт терувчи Иван Попович, қозоғистонлик сувоқчи Тагзона Гантова, Латвиядан келган дурадгор Рудольф Корп, белоруссиялик бинокор Зоя Сидорук, озарбайжонлик бригада раҳбари Юрий Петросьян ўртоқларни кўриб турибсиз.

А. Палехов фотокомпозицияси..

ИЖОДКОРЛАР

Сўнгги йилларда халқимизнинг кийим-кечакка бўлган дид ва эҳтиёжи беқиёс ўсиб кетди. Шуни ҳисобга олиб, енгил саноат ходимлари рангба ранг, арзон ва чидамли маҳсулотлар ишлаб чиқаришга муттасил интилмоқдалар. Бу соҳада республика марказий енгил саноат конструкторлик-технологик бюроси ижодкорларининг қўшаётган ҳиссаси айниқса диққатга сазовордир. Улар пойафзал ва чарм тайёрлашнинг технологик жараёнларини такомиллаштиришга қаратилган кўпгина ибратли тадбирларни амалга оширишяпти.

Юбилей йилида бюро 23 та конструкторлик, технологик ва лойиҳалаш темаларини ишлаб чиқишни кўзда тутган эди. Изланувчан коллектив дастлабки ўн ой ичидаёқ белгиланган темаларнинг ҳаммасини ишлаб чиқди. Жами 282,7 минг сўмлик конструкторлик-лойиҳалаш ишлари бажарилди. Шу жумладан 108,8 минг сўмлик 9 та технологик, 56.6 минг сўмлик 3 та конструкторлик темалари ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Шунинг ўзидаёқ марказий конструкторлик-технологик бюроси ижодкорларининг аҳил ва самарали меҳнат қилаётганини кўрсатиб турибди.

Бюро республикамизнинг область ва шаҳарларидаги барча тикувчилик фабрикалари, кўн заводлари, модалар уйи ва ательелари ишига катта ёрдам бермоқда. Унинг пойтахт шаҳри ва областимиз енгил саноати корхоналарига кўрсатаётган кўмаги ҳақида алоҳида тўхтаб ўтсак арзийди. Пойафзал ва кўн тайёрлашни механизациялаш даражасини кўтариш, ишлаб чиқаришни янада такомиллаштириш, машина ва асбоб-ускуналарнинг самарадорлигини ошириш борасида коллектив чиндан ҳам қувонарли ишлар қилмоқда.

Пойтахтимиздаги 1-пойафзал фабрикаси учун 6 та КЭС типидаги конвейернинг вариантлари тайёрлаб берилди. Корхонанинг 4-цехини реконструкциялаш лойиҳаси ҳам бюро ходимлари томонидан ишлаб чиқилди. Натижада цехда биринчи марта булғори чармли этик тикишнинг янги технологияси ўзлаштирилди. Шу билан бирга барча пойафзал корхоналари, шу жумладан 1-пойафзал фабрикаси учун ҳам турли фасонларнинг қолиплари лойиҳалари ишлаб чиқилмоқда. 1-фабрика учун 0681, 0597 фасонлари, 2-пойафзал фабрикаси учун 0595 ва 0894 фасонларининг қолипи тайёрланяпти. Чирчиқ пойафзал фабрикаси учун эса шундай қолиплардан уч хили тайёрлаб берилади. Улар ишлаб чиқаришга жорий этилиши натижасида йилига 90 минг сўм иқтисодий фойда олинади.

2-пойафзал фабрикасида хотин-қизлар оёқ кийимлари тикиш учун икки линияли горизантал ва КЭС-11 типидаги конвейерлар ҳам ишлаб чиқаришга муваффақиятли жорий этилди. Бу конвейерлар 39,2 минг сўм маблағни тежаш имконини берди. Бюронинг ижодий ишларидан баҳраманд бўлмаган биронта пойафзал ёки кўн корхоналари йўқ десак, муболаға қилмаган бўламиз. Чунки ҳар бир корхона бюро конструкторларининг эътиборида. Тошкент кўн комбинатида рангли резина ишлаб чиқаришни комплекс механизалаш лойиҳаси тайёрланди. Тўрт транспортердан иборат янги установка ҳужжати Тошкент кабель заводига ҳам топширилди. Бу уларнинг буюртмаси бўйича янада такомиллаштирилган нусхасидир. Конструкторлар «Юлдуз» тикувчилик фирмасининг бичув цехида эса ишлаб чиқаришнинг поток усулига ўтишни муваффақиятли амалга оширишда катта ёрдам бердилар. Бу давлатга йилига 32 минг сўм фойда келтирмоқда.

Бюро лойиҳалар тайёрлаш билан бир қаторда техникани такомиллаштириш йўлида ҳам катта иш олиб бормоқда. Корхоналарни механизациялаш даражасини ошириш, ихтисослаштириш планларини такомиллаштириш, ишлаб чиқариш қувватидан фойдаланишни анализ қилиш ва янги технологияни жорий этиш ва мукаммаллаштириш йўлида самарали тадбирларни амалга ошиняпти. Шулар натижасида тикувчилик соҳасида икки йил мобайнида меҳнат унумдорлиги 4.7 процент ошди. Бунинг йиллик фойдаси 447 минг сўмни ташкил этади. Янги беш йилликда ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш бўйича ҳам қадам қўйилади.

Ихтисослаштириш борасида ҳам намунали тадбирлар кўрилмоқда. Яқин йилларда Ўрта Осиё республикаларидаги тикувчилик корхоналарини ихтисослаштиришнинг иккинчи босқичига ўтиш мўлжалланяпти. Ҳозир бу лойиҳа ишлаб чиқилмоқда. Фақатгина республикамиз корхоналарини ихтисослаш-

РЕПОРТАЖ

тириш ишлаб чиқариш ҳажмини 2 миллион 74 минг сўмлик ошириш имконини беради. Меҳнат унумдорлиги эса 2 процент кўпаяди. Олинадиган фойда 2 миллион 739 минг сўмдан ошади. Бир хил маҳсулот ишлаб чиқарадиган, яъни ихтисослаштирилган бундай корхоналар 81 процентни ташкил этади.

Ҳозиргача янги маҳсулотлар ишлаб чиқариш, янги техникани жорий этиш, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштиришнинг беш йиллик плани ҳар қайси корхона мисолида пухта ишлаб чиқилган. Фақатгина 1967 йилда пойафзал ва кўн-галантерия ишлаб чиқариш соҳаларида ана шу тадбирларнинг амалга оширилиши 701.6 минг сўм маблағни иқтисод қилади.

«Ўзбекистон» бирлашмаси томонидан тайёрланган сунъий теридан «пантолит» типидаги уйда кийиладиган оёқ кийими ишлаб чиқариш технологияси ўзлаштирилаётгани қувончли ҳолдир. Бу пойафзалга талаб ва эҳтиёж жуда катта. Чирчиқ пойафзал фабрикаси ҳам шу янги хил маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Мол терисидан хром чарм тайёрлаш соҳасидаги тажрибалар ҳам кўнгилдагидек натижалар бермоқда.

Шуниси яхшики, бюро ижодкорлари ўз лойиҳаларининг натижаси билан қизиқиб, жойларда тегишли анализлар ўтказмоқдалар. Янги маҳсулотни реализация қилиш ҳажмининг ўсиши билан танишмоқдалар.

Корхоналар иши устидан муттасил назорат, хомашё ва материаллар сарфини текшириш, меҳнат унумдорлиги ва иш маданиятини ошириш коллективнинг диққат марказида турибди. Шунинг учун ҳам бюро лойиҳалари ажойиб самаралар келтиряпти.

Халқимизнинг ўсиб бораётган талабига мувофиқ янги-янги пойафзал турларини ижод қилиш конструктор ва технологларнинг энг муҳим вазифаси бўлиб қолмоқда. Бюронинг моделлаштириш бўлими томонидан бултур 326 та янги пойафзал жорий этилди. Шу жумладан 83 таси корхоналарга, 102 таси Бутуниттифоқ методик кенгашлари учун, 35 таси эса халқаро ва Бутуниттифоқ виставкаларига юборилди. Юбилей йилининг дастлабки ўн ойида эса конструкторлар 220 хилдан ортиқ пойафзал ижод қилдилар. Шундан 85 таси халқаро ва совет виставкаларита тақдим этилди. Бу йил корхоналарга 44 модел тайёрлаб беришни кўзда тутишган эди, ҳозиргача 60 турдан кўпроқ пойафзал ишлаб чиқаришни тавсия қилдилар.

Бюро аҳли фасонларни янгилаш устида ҳам тинимсиз изланмоқдалар. Модалар уйи учун «П» шаклли тикув конвейери тайёрлаб берилдики, у кичик серияли пойафзалларни турли усулларда тикиш имконини беради. Кўз-кўз қилса арзийдиган бундай намуналар жуда кўп. Сўнгги беш йил ичида тикувчилик, кўн ва пойафзал корхоналарида уларнинг ташаббуси ва жонкуярлиги туфайли 465,2 минг сўм маблағ тежаб қолинди.

— Ходимларимиз, — дейди бюро директори ўртоқ М. Закс биз билан суҳбатда, — илғор технологияни жорий қилиш, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш соҳаларида ҳали кўп иш қилишлари керак. Буни яхши тушунган коллективимиз янгилик сари изланиб, муҳим темалар устида иш олиб боряпти.

Ҳа, ижодкорларнинг кенг кўламдаги ишларини айтиб адо қилиб бўлмайди. Улар янгилик яратиш иштиёқида неча-неча тунни кунга уламоқдалар. Бу бежиз кетмаяпти. Уларнинг фидокорона, чин юракдан қилаётган меҳнатлари муносиб тақдирланмоқда. Коллектив Бутуниттифоқ савдо палатаси ва СССР Енгил саноат министрлигининг фахрий ёрлиғини олишга сазовор бўлди.

Кўпгина фойдали тадбирларнинг ташаббускорлари ҳақида ҳар қанча илиқ сўзлар ёзсанг оз. Коллективнинг 25 йилдан буён самарали ишлаб келаётган пойафзалчиси Мирусмон Мирсодиқов, конструктор Муяссар Бадалова, иқтисодий тадқиқот бўлимининг мудири Калашников ва бошқа жуда кўп талантли ижодкорларнинг номини ҳамма ҳурмат билан тилга олади.

Совет ҳокимиятининг шонли юбилейини муносиб нишонлаган конструкторлар шу кунларда янада самарали ишлашмоқда, тинимсиз изланмоқда. Уларнинг бу шарафли ишига янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

З. МУҲАММАДЖОНОВ,
Ҳ. ИКРОМОВ.

ЯХШИ ҲОРДИҚ

Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари ишчилар ва хизматчиларнинг маданий дам олишини ташкил этишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Бунинг учун ҳар йили кўплаб маблағ сарфланяпти.

Корхонадаги тунги профилакторий бирнеча йилдан бери коллектив хизматида. Ҳар сменада унда ўнлаб ишчилар, инженер-техник ходимлар дам олишяпти, саломатликларини мустаҳкамлашяпти. Йил бошидан бери эса 300 га яқин меҳнаткаш профилакторийда маданий ҳордиқ чиқардилар.

Завод меҳнаткашлари ўзларининг отпускаларини мамлакатимиз ва республикамизнинг хушманзара ерларига жойлашган санаторий ва дам олиш уйларида ўтказмоқдалар. Йил бошидан бери 130 ишчи, инженер-техник ходим ва хизматчи санаторийларда дам олди. 17 кишига бепул йўлланма берилди. Дам олиш уйларида ўз отпускасини ўтказганлар сони 150 кишидан ортиб кетди.

У. МУҲАМЕДОВ.

ШОНЛИ ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

М. Горький туғилган куннинг 100 йиллигини байрам қилишга тайёргарлик кўрувчи республика комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Ўзбекистон ССР Маданият министри В. И. Зоҳидов, республика Министрлар Совети радиоэшиттириш ва телевидение Давлат Комитетининг раиси У. Е. Иброҳимов, Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрининг ўринбосари А. А. Аъзамхўжаев, шунингдек область адабий ташкилотларининг вакиллари белгиланган юбилей тадбирлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида ахборот бердилар.

Комиссия республика министрликлари, идоралари ва жамоат ташкилотларига улуғ пролетар ёзувчиси туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарликни янада кенг авж олдиришни тавсия этди.

(ЎзТАГ).

ЧИРОЙЛИ ВА БЕЖИРИМ

Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикаси коллективи йил бошидан социалистик мусобақани авж олдириб, меҳнатда яхши натижаларга эришмоқда. Ишчилар йиллик мажбуриятларини ошиғи билан бажариб, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ярим асрлик юбилейини катта ютуқлар билан кутиб олдилар. Ўн ойлик планни 26 октябрдаёқ бажариб, 17 минг сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқардилар. 1967 йил учун тузилган социалистик мусобақа шартномасида кўрсатилган 591 минг ўрнига 750 минг квадрат дециметр юмшоқ чарм, 174 минг ўрнига 200 минг квадрат дециметр қаттиқ чармни иқтисод қилиб қолдилар.

Фабрика коллективи халқнинг кундалик талабини ҳисобга олиб, уларга маъқул тушадиган янгидан-янги фасондаги пойафзалларни ишлаб чиқаришга ҳаракат қилаяпти. Илгари бу ерда эркаклар туфлилари рантли қилиб тикилар эди. Бундай туфли талабгорлари камайиб қолди. Чунки бу туфлилар вазни оғир бўлар, меҳнат ва чарм кўп сарф қилингани сабабли баҳоси ҳам қимматроқ эди. Энди ҳозирги талабга биноан енгил, ихчам, чиройли қилиб ишланган туфлилар ишлаб чиқарилаяпти. Аёллар учун ҳар хил янги, бежирим фасонлардаги туфлилар ишланиб байрам арафасида магазинларга чиқарилди. Фабрикада ўн ой ичидагина 65 та янги моделли туфли ишлаб чиқарила бошланди.

Коллектив эришаётган муваффақиятларнинг асосий сабаби шундаки корхонада социалистик мусобақа яхши уюштирилган. Ҳар бир цех, бригадада, шунингдек айрим ишчилар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа авж олган. Социалистик мажбуриятларни бажариш, ўз мусобақадошидан орқада қолмаслик учун бўлган ғайрат уларни муваффақиятларга бошлаяпти. Цехлараро бошланган мусобақада 4-ва 6-цехлар ишчилари олдинда бораяптилар. Коммунистик меҳнат цехи номини олган 1-цех коллективи ҳам ойлик ва квартал планларини доимо ошириб бажараяпти. Цехда меҳнат яхши ташкил қилинган, планлар доимо ортиғи билан бажарилади. Бу ерда аъло сифатли маҳсулотлар тайёрланмоқда. Шунинг учун ҳам цехга «Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги» номи берилди.

Илғор ишчилар рўйхатига 3-цех ишчиси Қундузхон Эргашеванинг ҳам номи зарҳал ҳарфлар билан ёзиб қўйилган. У нормани доим ортиғи билан бажаради. Жамоат ишларида ҳам активлик кўрсатади. Шу сабабли у бир неча марта Октябрь район Советига депутат қилиб сайланган. 2-пойафзал фабрикаси коллективи орасида ана шундай ташкилотчи, илғор ишчилар анчагина. Улар халқимизнинг дидига мос пойафзал ишлаб чиқариш учун астойдил ҳаракат қилишяпти.

З. АХТЯМОВА.

ЗАРБДОР БРИГАДА

Чилонзор массивининг «Б-7» кварталида кўплаб шинам турар-жой бинолари қад кўтармоқда. Бу биноларни 6-трестга қарашли 33-қурилиш бошқармаси бинокорлари бунёд этишяпти. Яқиндагина каркас арматураси пайванд қилинаётган эди. Эндиликда бу пойдевор устида 2962 квадрат метр майдонни эгаллаган 48 квартирали муҳташам бино кўкка бўй чўзмоқда. Бу объектни Шомурод Мирзаев бригадасининг зарбдор бинокорлари қуришяпти.

Бу ерда бригаданинг ҳар бир катта -кичик аъзоси намуна кўрсатмоқда. Электр пайвандчи Михаил Нефедов айни вақтда арматурачи ҳамдир. Ғишт терувчи Зокир Султонов пайвандлаш ишларига ҳам қарашмоқда. Дурадгор Жўра Нишонов, кранчи Марита Темирғалиева ҳиммати ҳам кўпчиликни хурсанд қиляпти. Кўплаб қурувчилар кунлик топшириқларни бир ярим — икки ҳиссадан адо этишяпти.

Бригадир Шомурод Мирзаев ҳақида эса кўпгина илиқ сўзлар айтиш мумкин. У тўққиз йилдан буён қурилишда ишламоқда. Касбини жондан севади. У 1964 йили қурувчилар бригадасига бошчилик қилабошлади. Ҳозиргача ўнта турар-жой биносини бунёд этишда қатнашди. Юбилей йилида эса унинг бригадаси кўн комбинатининг корпусларидан бирини қуриб фойдаланишга топширди. Ҳозир барпо этилаётган турар-жой биносини муддатидан илгари қуриб битказишни мўлжаллашмоқда. Аҳил бригада ўз аҳдининг уддасидан чиқади.

А. КИМ.

ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ

Мактабнинг муҳташам зали. Араб, ўзбек тилларида чиқарилган деворий ва фотогазеталар диққатингизни тортади. Рўпарада мактаб ўқувчиларининг ҳаёти, араб, рус, ўзбек ва бошқа халқлар дўстлиги, маданий алоқалари ҳақида ҳикоя қилувчи стендлар...

Столлар устига тахланган хилма-хил альбомлар, мактаб «Моҳир қўллар» тўгарагининг қатнашчилари томонидан тайёрланган ўнларча нафис эсдалик-совғалари кўзни қувонтиради. Мактаб радиоузелидан эшиттирилаётган рус, араб, ҳинд, ўзбек халқларининг куй-қўшиқлари ажиб бир завқ-шавқ, кўтаринки руҳ бағишлайди кишига!

Мана, зал ҳам одамлар билан тўлди. Кечани бошқарувчи икки ўқувчи ўзбек ва араб тилида халқлар дўстлигига бағишлаб тайёрланган илмий-адабий конференция бошланганлигини эълон қилади.

Мактаб директори, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи ўртоқ Ҳ. Ҳошимов таълим-тарбия бўстонида араб тили ўқитила бошланганлигининг ўн йиллиги муносабати билан ўтказилаётган дўстлик кечасини очиб, эришилган ютуқлар ҳақида қисқача тўхталиб ўтди. Унинг гапи араб тилига таржима қилиб борилди.

Кейин мактаб ўқувчиларининг чиқишлари бошланди. Бу ўринда айниқса, Ж. Қаюмова араб тилида декламация қилган «Ўзбекистон» шеъри, шунингдек, араб тилида М. Асқарова, М. Соипова, Э. Нуриддиновалар ёд ўқиган «Улуғ Ленин», 10-«В» синф ўқувчилари З. Пўлатқориева, Ҳ. Искандарова ижро этган ҳиндча ашула; 7-«Б» синф ўқувчилари ижро этган туркманча лапар; мактаб чолғу ва рақс группаси қатнашчилари томонидан чалинган «Феруза» куйи, рус классик рақси, «Эй, Мустафо» арабча куйи, ҳиндча лапар ҳамда арабча «Алловма» ўйини йиғилганларни мамнун этди.

Ўқувчилар томонидан араб, рус ва ўзбек тилларида ғоятда ёқимли ва мароқли ижро этилган «Ҳар доим бўлсин қуёш» хори, «Таржимонлар» деган инсценировка мактаб педагогларининг ўқувчиларни она-Ватанга чексиз садоқат, дўстлик, ҳамжиҳатлилик, илм-фанга ошиқ муҳаббат руҳида тарбиялаш борасида сидқидилдан астойдил меҳнат қилаётганликларидан дарак бериб турибди.

Пойтахтдаги Маннон Уйғур номли мактабда яқинда араб тилида ўтказилган дўстлик кечаси шундай якунланди.

М. УБАЙДУЛЛАЕВА.

ЯНГИЙЎЛДАГИ пойафзал фабрикасида бешйиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб тортиқлар билан кутиб олиш юзасидан бошланган мусобақа тобора кенгаймоқда. Суратда: илғор бичиқчилардан З. Абдураҳмонова ва Н. Хромова ўртоқлар. Улар топшириқни 140 процентга етказиб адо этмоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

КУРАШАЁТГАН ВЬЕТНАМ ФОНДИГА

Ўзбекистон театрларининг оқсоқоли — Ҳамза номидаги давлат академик драма театри ўз спектаклидан тушган йиғимни курашаётган Вьетнам фондига берди. Театр 27 ноябрда ҳозирги замон япон драматурги М. Каорунинг «Ўғирланган умр» пьесасини кўрсатди. Бу пьеса унинг саҳнасида бир неча йиллардан бери муваффақият билан қўйилмоқда.

Спектаклда ўзбек драма санъатининг етакчи усталари— СССР халқ артисти Сора Эшонтўраева, республика халқ артистлари Я. Абдуллаева, И. Алиева, З. Муҳаммаджонов қатнашдилар. (ЎзТАГ).

ФАН ОЛАМИДА

КЎЛЛАРДАГИ ХАЗИНАЛАР

Қозоғистон Фанлар академиясининг химия фанлари институтидаги табиий тузлар лабораториясининг раҳбари Алексей Мун кўл сувларидаги нодир ва тарқоқ элементларнинг ҳолатини кузатиш билан шуғулланди. Шу туфайли олим табиий сувларнинг йод, бром, литий билан бойиш динамикасини олдиндан айтиб бериш мумкинлигини исбот қилди.

А. Мунга химия фанлари доктори даражасини берган Қозоғистон давлат университетининг илмий кенгаши олим ўтказган бу тадқиқотларнинг натижалари таркибида минераллар кўп учрайдиган бир талай кўлларга эга бўлган Қозоғистон ва мамлакатнинг бошқа районлари учун катта халқ хўжалиги аҳамиятига эга эканлигини қайд қилди. Қишлоқ хўжалигида, медицинада, химия саноатида микроэлементларни қўлланиш кенг авж олаётганлиги сабабли, шунингдек гидрохимия методи ёрдамида фойдали қазилмаларни қидириб топиш учун ҳам бу тадқиқотлар катта қимматга эга.

«ЕР ОСТИ СУВЛАРИ ЭНЦИКЛОПЕДИЯСИ»

Бутуниттифоқ геология институти (Ленинград) олимлари тузган 12 та харитадан иборат атлас Совет Иттифоқида саноат ва даволаниш учун керакли минерал сувлар қаерларда борлигини ва уларнинг хусусиятини акс эттиради.

«Ер ости сувлари энциклопедияси» деб аташга арзийдиган бу хариталар минерал сувларнинг энг асосий турлари қандай шароитда таркиб топишини, ер ости сувларининг миқдори ва чуқурлигини, химиявий таркибини ва температурасини, ҳар хил химиявий хом ашёни ажратиб олиш учун қай даражада яроқлилигини ва улардан даволаниш мақсадларида фойдаланиш имкониятларини кўрсатиб беради.

Геологлар тўплаган энг янги маълумотларга қараганда, Ғарбий Сибирь ва Қора денгиз — Каспий артезиан ҳавзаларининг сувлари таркибида йод айниқса кўп. Поволжье, Урал, Ўрта Осиё ва Шарқий Сибирдаги сувлар таркибида бром кўпроқ учрайди.

Нарзан, Боржоми ва Ессентуки сингари шифобахш сувларнинг ресурслари атласда акс эттирилган. Бу типдаги энг қимматли шифобахш сувларни бутун дунёга машҳур Кавказ минерал сув булоқларидан ташқари СССРнинг бошқа кўпгина районларида, шу жумладан СССРнинг Европа қисмида ҳам учратиш мумкин. Бу районларда серводородли булоқ сувлари ҳам кўп учрайди.

(ТАСС мухбири).

ҚИЁТ МАРДЛАРИ

Очерк

Орзу, тилак йўли меҳнат тагида,
Хазинанинг мўли меҳнат тагида.
(Халқ мақоли)

ДАЛА шийпони ичкарисида бугунги пахтани хомчўт қилиб ўтирган Эгамназар қулоқларига ишонмай қолди. Кимнингдир «планимиз тўлибди, планимиз тўлибди» деган хаяжонли қичқириги эшитилди.

План бажарилибди! Эгамназар шошиб ташқари чиқди. Пахта пунктидан ҳозиргина қайтган, план адо этилганлиги ҳақида хушхабар келтирган шофер йигит олдига борди. Раис шийпондагиларнинг ҳаммасини ғалаба билан бирма-бир табриклаб чиқди.

Эгамназар шодлигидан ўзини босиб ололмас эди. Унинг ҳаяжони бежиз эмас, ахир у мана шу дақиқаларни орқизиб кутган эди.

Нариги пайкалда жуда кўп одамлар пахта теришаётгани раиснинг ёдига тушиб қолди. Эгамназар уларга хушхабарни ўзи етказмоқчи бўлди... у жўяклар оралаб юриб кетди. Гоҳ тез, гоҳ секин юриб бораётган раиснинг қувончи чексиз эди.

Шу пайт унинг ҳаёлларидан нималар ўтмади, дейсиз. У биринчи марта райком секретари олдида колхозга боришга розилик берганини эслади. Анча кўп иш кўрган ўртоқлар раис бўлишди бу колхозга, уддалай олишмади, бу хўжаликни кўтариш менинг қўлимдан келармикин, деб чўчиган эди ўшанда.

Эгамназар колхозга биринчи келган кунини ҳеч қачон ёдидан чиқармайди. Колхоз чегарасига етганда далаларни кўриб кетиш нияти билан автобусдан тушиб қолди. Эндигина баҳор ёмғири шувалаб ўтибди. Ғир-ғир ёқимли шабада эсмоқда. Қуёшнинг илиқ нурлари остида униб чиқаётган ўт-ўланларнинг ёқимли исларини димоққа олиб келиб уради.

Эгамназар дала айланиб анча юрди. Чигит экишга ҳозирлик кўраётган бир гуруҳ кишиларга рўбарў келиб қолди.

— Ҳорманглар...

— Саломат бўлинг...

Пешонасини тангиб олган барваста отахон у билан самимий сўрашди.

— Йўл бўлсин, ўғлим?

— Колхоз далаларини бир томоша қилгим келди-да, отахон.

— Балли, гапингиз тўғри, колхозимиз далаларини энди томоша қилса арзийди.

Отахон шундай деди-ю, Эгамназар ёнида туриб узоқ-узоқларга ўйчан тикилди. У олислардан кўзини олмай, бир зум ҳаёл суриб қолди. Қир-адирларда, мана шу сайхонликларда от суриб юрган йигитлик йилларини ёдидан ўтказдимикин. Ёки бу далаларни бўстонга айлантиргунча, ер жамолини кўз-кўз қилгунча чекилган азоб-уқубатларини ўйлади микин?..

Бу ерларнинг ҳуснини очгунча озмунча қийинчиликларга дуч келинмади дейсизми?.. Неча йиллар, неча асрлар тош-метин бўлиб ётди бу ерлар. Изғиринли, аччиқ шамоллар, ёввойи ҳайвонлар нолиши ҳукмрон эди бу дашту-биёбонларда. Бир қатра сув, бир дона кўкат кўзга сургудак арзанда эди. Осмон билан ўпишиб кетган, бетини шўрҳок қоплаган бепоёнликлар қуш учса қанотини, одам юрса оёғини куйдирар эди.

... Пайти келиб саҳро ерларнинг дилига қўл соладиган кишилар келди бу ерларга. Қийинчиликларга тик қарайдиган, қўллари қадоқ, тоғни урса талқон қиладиган бу баҳодирлар — совет кишилари, коллективлаштириш даврининг ихлосмандлари эдилар. Улар тунни-тун, кунни-кун демадилар. Ҳормай-толмай меҳнат қилдилар. Кўп, жуда кўп тер тўкдилар. Бетидаги шўрини ювиб, ер жамолини ёш келинчаклардек ясатдилар.

Маржон-маржон оққан терлар зое кетмади. Ҳар томчи тер тушган ердан беҳисоб «оқ олтин» хазиналари очилди. Дастлаб чўл кўксига чанг солганлар орасида Холмурод ота Мавлонов ҳам бор эди. Мана бугун ўша отахон қаршисида ўтирган меҳмонга ўз даласининг таъриф-тавсифини қилмоқда.

— Бизлар бу ерларга келганда Найман, Уя, Тўқбой, Ачамойли деган беш-ўнта хапалак уйли қишлоқларгина бор эди, — деди Холмурод ота кумушранг соқолларини силаб, — одамлар нима учун бу ерларга қўниб қолишган экан, билиб бўлмайди. Улар балки Сирдарёга ишонишгандир, балки сув бор ерда ҳаёт бор деган нақл дилларига умид бағишлагандир. Ҳар ҳолда уларнинг қисмати жуда оғир эди.

Уттизинчи йилларга келиб, кўкрагимизга офтоб тегди. Тишлар бирлашиб тошни кун-паякун қилганидек, одамлар ҳам коллектив хўжаликка бирлашдилар. Беш олтита ориқ хўкиз, саноқли қирчангилар билан кўп нарса қилиб бўлмаса ҳам ҳар ҳолда одамлар катта-катта режалар туза бошладилар. Ҳамма нарса уларнинг ўзларига боғлиқ эканини тушундилар. Кўплашиб ер ҳайдадилар, кўплашиб ҳосил кўтардилар, кўплашиб уй қурдилар, кўплашиб тўй қилдилар...

Ҳозирги кунларимизнинг садағаси кетсанг арзийди, ўғлим. Энди Совет ҳукуматининг шарофати билан машина замонини кўриб турибмиз. Чигитни машина экади, пахтани машина теради, юкни машина ташийди... Ҳамма нарсада машина...

Эгамназар ҳаёлга берилиб пахта териш машинаси олдига яқинлашиб қолганини ҳам сезмади. Кимдир «Ҳорманг раис» деб қичқирди. Унинг кўзи рўпарасида кулиб турган механизатор Қўниш Шойзоқовга тушди. Пўлат отидан сакраб тушган коржомали йигит раисни ғалаба билан табриклади.

— Қаердан дарров эшитақолдинглар, — деди раис кулиб.

— Яхши гап ётади дейсизми, ака!..

Бошқа механизаторлар ҳам, пахта териб юрган қиз-жувонлар ҳам бир зумда бу ерга етиб келишди. Ҳамманинг қалбида қувонч тўлқинлари, юзларида табассум жилолари...

Қуёш ўз ётоғига ёнбошлаганда раис колхоз идорасига етиб келди. Уни жуда кўп одамлар кутиб туришган эди. Бироздан сўнг пахта плани бажарилишига бағишланган правление мажлиси бошланди.

Биринчи бўлиб участка бошлиғи Эгамқул ака Назаров сўз олди:

— Сўнгги йиллар давомида колхозимиз бирон марта ҳам пахта планини бажармади. Буни биз рўй-рост айтишимиз керак. Бир неча йил одамларимиз юзи шувит бўлиб келди. Иснод бўйнимизни ерга эгиб қўйди. Қолоқ деган ном орттириб олдик районда. Иснод-дан, қолоқликдан қутилиш йўлларини изладик. Унинг калитини топдик. Калит — ҳалол меҳнат ва меҳнатни тўғри уюштириш бўлди. Мана бугун ниҳоят план юз фоиз адо этилди.

Ғалаба осонликча қўлга киритилмади. Бунинг учун ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб ишладик, жон куйдирдик. Натижа чакки бўлмади. Бизлар эса ўз участкамиз бўйича ҳар гектар ердан 13 центнер ўрнига ҳосилдорликни 24 центнерга кўтардик...

Участка бошлиғи минбарда туриб ҳозир бу рақам ҳақида оддийгина ҳикоя қилмоқда. Ҳосилдорликни 13 центнердан 24 центнерга етказиш осон бўлмади... Кунларнинг бирида бу ерга Эгамназар Хатамов келиб қолди. У участка бошлиғи ва қариялар билан ҳосилдорликни кўтариш ҳақида маслаҳатлашди. Ҳамма нарса сувга боғлиқ, далаларимиз сувга зор, дейишди маслаҳатгўйлар. Сув! Озгина ер бўлса экан. 480 гектар майдонга қаердан сув етказиб бўлади?! Шу-шу Эгамназарнинг ҳаёли фақат ана шу муаммо билан банд бўлиб қолди. Кунларнинг бирида у бўлимга ўзида йўқ қувонч билан етиб борди.

— Мен йўлини топдим! Агар каналдан ариқ қазиб сув олиб келсакчи?! Унда нима бўлади? — деди хаяжонланиб.

— Сув, ерга сингиб кетади. Бу ерларга етиб келмайди.

— Етиб келади, ариқ қазилади, унга нов усулида бетон ётқизилади, бунга кўп харажат кетмайди. Шундай қилиб сувни хоҳлаган ерингизгача етаклаб боришингиз мумкин...

Янги раиснинг янги режаси ҳаммага маъқул тушди. Ана шундай қилиб ҳосилдорлик 24 центнерга кўтарилган эди. Бекобод райони шароитида бу рақам жуда катта ютуқ эди.

Мажлисда раис ҳам сўзга чиқиб дилида тугиб юрган гапларини ўртага ташлади. У кадрлар тургунлиги, илгор звено системаси, звеноларга коммунист механизаторларни бошлиқ қилиб қўйиш кераклиги ҳақида, пахтачиликда янги метод — тахтачалар қоқиб участкаларга бўлиб бериш усули тўғрисида гапирди. У йиғилганларнинг эътиборини яна бир марта ер мелиорациясини яхшилаш, дренажлар қазишга қаратди...

Эртаси куни газеталарда Бекобод районидаги «Победа» колхозининг ғалаба рапорти эълон қилинди. Шундай қилиб колхоз 1965 йилга келиб ўз шуҳратини қайта тиклади.

КОЛХОЗЧИЛАР ҳаётида 1967 йил ўзгача йил бўлди. Мавсум бошидан бошлаб улар бошқача ғайрат ва шижоат билан меҳнат қила бошладилар. Чунки бу йил Улуғ Октябрнинг ярим асрлик тўйи бўладиган йил эди. Муносиб тўёна тайёрламай бўладимин, бу буюк айёмга!..

Катта байрам арафасида колхозчилар орзуси ушалди. Уттиз иш кунида давлатга пахта топшириш йиллик плани муваффақиятли адо этилди. Она-Ватан хирмонига 2762 тонна ўрнига 3000 тоннага яқин «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳосилнинг 70 проценти машиналарда териб олинди. Машиналарга меҳр қўйиш ана шундай қувончли натижаларга олиб келди.

... Тахтиравон асфальт кўча бўйлаб думалоқ юзли, қоратўри, ўртабўй, телпак кийиб олган йигит юриб кетмоқда. Бу колхоз раиси Эгамназар Хатамов. У кўчанинг икки бетидаги чиройли уйларга, маданий-маиший биноларга, мактаб, магазинларга ҳавас билан тикилиб бормоқда.

Раис йўлда партком Пардабой Ирисбоевни учратиб қолди.

— Қани, дўстим, юрингчи, бир дала айланиб келайлик, — деди раис кулиб.

Икки дўст суҳбатлашиб қишлоқ четига чиқишди, сўнгра пайкаллар оралаб юриб кетишди. Улар оҳиста юриб боришар, далаларга ўзгача меҳр-муҳаббат билан тикилишарди.

Момо ерни ҳеч ким деҳқончалик севмаса керак. Чунки ана шу қадрдон она-ер унинг ҳаётини мунаввар, турмушини чароғон қилади. Шунинг учун деҳқон момо ерни чин қалбдан севади, ардоқлайди.

Раис билан партком ҳозиргина тракторнинг ўткир тишлари ҳайдаб ўтган ерга келиб тўхташди. Эгамназар энгашиб бир сиқим тупроқ олди-да, кафтига қўйди. Сўнгра мулойим кўзлари билан ҳамроҳига тикилиб, «Пардабой, бу тупроқ эмас, олтин, яхшилаб, қаранг-а деди.

Бир сиқим тупроқ ҳақиқатан ҳам олтин каби товланиб кетди...

Р. УМАРОВ,
И. ЮСУПОВ.
Бекобод районидаги «Победа» колхози.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

СОВЕТ ВИСТАВКАСИ ТУҲФА ТАРИҚАСИДА ТОПШИРИЛДИ

САНО, (ТАСС). Яманликлар «Ленин ва Октябрь революцияси» темасига бағишланган совет репродукциялари виставкасининг таассуротлар дафтарига қуйидаги сўзларни ёзиб қолдирдилар: «Улуғ Октябрь социалистик революцияси инсоният тарихида бурилиш нуқтаси бўлди»; «Ленин ғоялари жаҳон озодлиги ва мустақиллиги учун олиб бораётган йўлни машъал каби ёритди»; «Лениннинг ҳаёти, идеялари ва фаолияти доҳийнинг ўз халқига чинакам хизмат қилиш намунасидир».

Виставка Яман жамоатчилигида катта қизиқиш туғдирди. Виставка ишлаб турган 20 кун ичида Санодаги Совет маданият марказига мамлакат аҳолисининг турли табақалари вакиллари келиб турдилар. Виставка тантанали суратда ёпилди ва виставка экспонатлари Яман Араб Республикаси информация министрлигига туҳфа тариқасида топширилди.

ХАЛҚАРО ТРИБУНАЛНИНГ МАЖЛИСИ

РОСКИЛЛЕ. Халқаро трибунал сессиясида Америка ҳарбийларининг Вьетнамдаги жиноятларини ўз кўзлари билан кўрган ва бу жиноятларнинг жафосини чеккан кишилар сўзга чиқмоқдалар.

Жанубий вьетнамлик Фам Тхи Иен хоним қамоқ лагерларидаги маҳбусларни Жанубий Вьетнам қўғирчоқ ҳукуматининг жандармерияси ваҳшийларча қийнаб азоблаётганлигини сўзлаб берди. Фам Тхи Иеннинг ўзи ана шу лагерлардаги даҳшатларни бошидан кечирган. Сўроқ вақтида уни ҳушидан кетгунча қаттиқ калтаклаганлар. Кунларнинг бирида уни қип яланғоч ҳолда заҳарли қумурсқалар уя қурган дарахтга боғлаб қўйганлар.

Пуло-Кондор лагерида бир неча йил ётган иккинчи бир аёл — Нгуен Тхи Тхо 1965 йилда ана шу лагерда қийноқда ва азоблар натижасида 300 дан ортиқ киши ҳалок бўлганлигини айтди.

Бу йил Жанубий Вьетнамга бориб келган журналист Мадлен Риффо (Франция) Америка ҳарбийлари вьетнамлик болаларни кўплаб қириб ташлаётганликлари тўғрисида гапирди.

Мажлисда махсус Япон комиссиясининг ҳисоботи тингланди. Бу комиссия АҚШ қўшинлари Жанубий Вьетнамда ва демилитаризация қилинган зонада одамларни, хонадонларнинг чорва молларини кўплаб қириб ташлаш ва экинларни нобуд қилиш учун напалмдан, заҳарли моддалардан, шарикли бомбалардан ва бошқа оммавий қирғин қуролларидан жиноятқорона фойдаланаётганликларини кўрсатувчи жуда кўп фактлар келтирди. (ТАСС).

ВЬЕТНАМ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ. Ханой шаҳрини мудофаа этаётган зенитчилар Америка самолётларига қарата ўт очмоқда. ВИА—ТАСС фотоси.

ВДР ОСМОНИДА УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ. 28 ноябрь, (ТАСС). Вьетнам Халқ Армиясининг ҳаво ҳужумидан мудофаа қисмлари 26 ноябрда Куангбинь вилояти осмонида Американинг 2 самолётини уриб туширдилар. Вьетнам информация агентлиги ана шу қўшимча маълумотларни билдириб, Вьетнам Демократик Республикаси территорияси осмонида уриб туширилган Америка самолётларининг умумий сони 1967 йил 26 ноябргача 2.603 тага етганлигини хабар қилади.

РЕЙН СОҲИЛИДА „ОЛТИН ТАЛВАСАСИ"

БОНН. Германия Федератив Республикасининг биржаларида ўтган ҳафтанинг охирида ҳукм сурган активлик узоқ вақтлардан бери бўлмаган эди. Бу активлик акциялар ва қимматли қоғозларни харид қилишгагина эмас, балки олтин сотиб олишга қаратилган эди. Англия фунт стерлинги девальвация қилинганлиги натижасида юз берган олтин билан спекуляция қилиш Рейн соҳилига ҳам тарқалди. «Рейнише пост» газетасининг ёзишича, «АҚШда олтиннинг нархи оширилиши ва доллар девальвация қилиниши мумкинлиги тўғрисидаги шов-шувлар Германия Федератив Республикасига яшин тезлигида тарқалди». Швейцария банклари олтинни муомалага чиқаришни қисман тўхтатиб қўйганлиги тўғрисидаги хабарлар ҳам ташвиш туғдирмоқда.

Ана шу хабарлардан кейин Германия Федератив Республикаси биржаларда ва банкларда ҳақиқатда «олтинга ҳужум» бошланди. Ғарбий Германия банклари олтин тангаларга ва қуймаларга талаб кескин ўсганлиги, бунинг натижасида олтин буюмларнинг нархи ошиб кетганлиги тўғрисида хабар беради.

«Зюддойче цайтунг» газетаси қуйидагиларни ёзади: қимматли қоғозлар биржаларда олтин билан спекуляция қилиш давом этаётганлиги натижасида очиқдан-очиқ ишончсизлик ва асабийлик сезилмоқда.

СУДАНДА ЯНГИ ПАРТИЯ ТУЗИЛДИ

ХАРТУМ. Суданда янги партия тузилганлиги бу ерда расмий суратда эълон қилинди. Бу партия Социалистик партия деб аталади. Партия таъсис съездида тузилди. Бу съездда партиянинг программаси ҳам қабул қилинди ва раҳбар органлари сайланди.

Таъсис съездининг қарорларида бундай дейилади: Социалистик партия араб мамлакатларидаги қардош революцион кучларни бирлашишга чақиради. Партия араб халқларига мурожаат қилиб, уларни революцион ғалабаларни қўриқлашга ва Бирлашган Араб Республикасидаги революцион режимни ҳимоя қилишга чақирди. Партия Вьетнамда урушнинг кучайтирилишини қоралайди ва Жанубий Вьетнам халқининг қаҳрамонона курашини табриклайди. (ТАСС).

КОМЕНДАНТЛИК СОАТИ БЕКОР ҚИЛИНДИ

ҚОҲИРА. Адан радиоси шаҳарда инглиз оккупациячи маъмурлари томонидан 1963 йилнинг сентябрь ойида жорий этилган комендантлик соати бекор қилинганлигини маълум қилди.

АРАБ МАМЛАКАТЛАРИ ИТТИФОҚИДА

ҚОҲИРА. Араб мамлакатлари Иттифоқи Бош секретарининг ёрдамчиси Новфал иттифоқда аъзо бўлган давлатлар 9 декабрда Қоҳирада ёки Работда араб мамлакатларининг юқори доирадаги кенгашини ўтказиш тўғрисида ўзаро келишиб олганликларини айтди.

МЕН агентлигининг билдиришича, араб мамлакатларининг яқинда юқори доирада ўтказиладиган кенгашидан кузатилган мақсад — Хавфсизлик Кенгашининг Яқин Шарқдаги танглик тўғрисида кабул қилган резолюцияси юзасидан арабларнинг бир хил позицияда бўлишини таъминлашдир.

(ТАСС).

ҚАРОҚЧИЛАРЧА ҲУЖУМ

ТОКИО, 28 ноябрь. (ТАСС). Бугун эрталаб «Вьетнамга тинчлик» деган япон комитети биносига икки номаълум йигит бостириб кирди. Эрталаб ҳеч ким бўлмайдиган бинода улар мебелларини ва дераза ойналарини синдирдилар.

Полиция қароқчилар яширингандан кейингина воқеа содир бўлган жойга етиб келди. Полиция гувоҳларнинг айтганларига асосланиб, талончилар ўнг ташкилотлардан бири билан алоқадор, деган хулосага келди.

«Вьетнамга тинчлик» комитет раҳбарлиги яқинда Токиода матбуот конференцияси ўтказиб, унда «Интрепид» авианосида хизмат қилган ва Вьетнам халқига қарши урушдан бош тортган американинг 4 та денгизчиси берган баёнотлар билан мамлакат жамоатчилигини таништирган эди.

БУДАПЕШТ. Дунай дарёсига қурилган янги кўприк Венгрия пойтахти ҳуснига ҳусн бўлиб тушди. Бу кўприк фашистларга қарши уруш вақтида бузилган эски «Эржебет» кўприги ўрнига қурилди. В. Соболев фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

МАЛАЙЗИЯДАГИ ҒАЛАЁНЛАР

СИНГАПУР. Куала-Лумпурдан хабар беришларича, Малайзияда Малайзия доллари девальвация қилиниши натижасида рўй берган ғалаёнлар давом этмоқда. 27 ноябрда Куала-Лумпурда ва унинг атроф-теварагида полиция 100 дан ортиқ кишини қамоққа олди. Солдатлар ва полиция икки кундан буён шаҳар кўчаларида соқчилик қилиб юрибди. Селангор, Перак, Малакка, Жохор штатлари аввалдагидек ҳозирда ҳам нотинч.

Пенанг штатида аҳвол жуда кескинлашган. Малайя доллари девальвация қилинганлиги орқасида оммавий рўй берган тартибсизликлар вақтида мамлакатнинг шимолидаги бу штатда магазинлар алғов-далғов қилинди, икки фабрика ёндирилди. Полиция меҳнат партиясининг раҳбарларини қамоққа олди, бу партия район ташкилотларининг бир қанча биноларини печатлаб қўйди.

Бутун мамлакатда полиция жангга шай қилиб қўйилган. Оммавий тартибсизликлар натижасида ўлганлар ва ярадорлар бор. (ТАСС).

* * *

СИНГАПУР, 28 ноябрь. ТАСС мухбири В. НАДАШКЕВИЧ хабар беради: Малайзия доллари девальвация қилинганлиги орқасида Малайзияда рўй берган ғалаён ва тартибсизликлар давом этмоқда. Малайзия полицияси ғалаёнлар бошланганидан буён ўтган тўрт кун ичида мамлакатда 500 га яқин киши, шу жумладан меҳнат партиясининг бир нечта раҳбари қамоққа олинганлигини эълон қилди. Мамлакатда рўй берган жиддий аҳвол учун жавобгарлик шу партия зиммасига юкланди.

Кеча-кечқурун Куала-Лумпурдаги Малайзия полицияси штабида ўтказилган матбуот конференциясида Бош министр ўринбосари Абдул Разоқ меҳнат партияси аъзолари ёнидан чиққан ҳужжатлар уларнинг ҳукуматни ҳарбий йўл билан ағдариб ташлаш ниятида эканликларини исбот қилади, деди.

МЕҲНАТКАШЛАР ЎЗ ҲУҚУҚЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛМОҚДАЛАР

АНГЛИЯ

ЛОНДОН. Жанубий Уэльсдаги банкларнинг хизматчиларидан 3 минг киши забастовка эълон қилиб ишни тўхтатишди. Хизматчилар забастовка қилаётган 300 та банкнинг аксарияти ёпилиб қолди.

Забастовкачилар — банк хизматчилари миллий касаба союзининг аъзолари маъмуриятдан мана шу касаба союзни тан олишни талаб қилмоқдалар.

ФРАНЦИЯ

ПАРИЖ. Париж районида «Дассо» авиасозлик компанияси заводларининг ишчилари ва хизматчилари Франция пойтахтининг марказидаги Елисей майдонида оммавий намойиш ўтказишди.

3.000 дан кўпроқ меҳнаткаш иш кунини қисқартиришни ва иш ҳақини оширишни талаб қилмоқда. Намойишдан сўнг ўтказилган митингда компанияга қарашли турли корхоналарнинг вакиллари ва касаба союзларнинг вакиллари ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиш йўлидаги курашини давом эттиришга маҳкам бел боғлаганликларини айтишди.

Вимодаги (Сомма департаменти) «Демпр» заводларининг металлистларидан 5000 киши меҳнат шароитини яхшилашни ва ҳукуматнинг социал страхование соҳасида антидемократик қарорларини бекор этишни талаб қилиб, икки соатлик забастовка ўтказди.

КАНАДА

ОТТАВА. Монреаль портида юк ортиш ва юк бўшатиш ишлари деярлик тўхтаб қолди. 2.500 юкчи шу портда бошлаган забастовка икки ҳафтадан бери давом этмоқда. Улар меҳнат кескин равишда тезлаштирилганлигига қарши норозилик билдириб, шу забастовкани бошладилар.

ЧИЛИ

ГАВАНА. Линарес ва Мауле вилоятларидаги бойларнинг қўлида ишлаб турган 2 минг батрак номаълум муддатга забастовка эълон қилишди. Пренса-Латина агентлиги мухбирининг Сант-Ягодан берган хабарида айтилишича, Чилининг шу вилоятларидаги батраклар иш ҳақини оширишни ва меҳнат шароитини яхшилашни талаб қилмоқдалар.

Ғарбий Африка мамлакатларининг конференцияси

ДАККА, 28 ноябрь. (ТАСС). Бу ерда Ғарбий Африка мамлакатлари иқтисодий масалалари билан шуғулланувчи министрларининг конференцияси тамом бўлди. Конференция қатнашчилари Ғарбий Африка иқтисодий бирлашмасини тузиш тўғрисидаги масалани муҳокама қилдилар. Бирлашма ана шу мамлакатларнинг ҳамкорлигини таъминлаши ва иқтисодий тараққиётини мувофиқлаштириб, олиб бориши керак.

Якунловчи ахборотда бундай дейилади: конференция қатнашчилари, бирлашманинг муваққат секретариатини тузиш тўғрисида қарор қабул қилдилар ва бу қарорни амалга оширишни шу конференциянинг ташкилотчиси бўлган Сенегал Республикасига топширдилар. Муваққат секретариат Ғарбий Африка мамлакатлари вакилларининг галдаги учрашувигача Ғарбий Африка иқтисодий бирлашмаси тўғрисидаги шартнома лойиҳасини, савдо-сотиқ, транспорт соҳасидаги ва бошқа соҳалардаги ҳамкорлик программаларининг конкрет лойиҳаларини тайёрлаши лозим. Конференция қатнашчилари бирлашмада аъзо бўлган мамлакатларнинг давлат бошлиқлари даражасида сиёсий ҳамкорлик қилишлари лозим эканлигини айтдилар.

ВАТАНПАРВАРЛАР АВИАБАЗАНИ ЎҚҚА ТУТДИЛАР

НЬЮ-ЙОРК. Ассошиэйтед Пресс агентлигининг хабар беришига кўра, Жанубий Вьетнам ватанпарварлари 26 ноябрда Американинг Нячангдаги авиабазасини ўққа тутдилар, шунингдек Америка армиясининг ана шу авиабаза территориясида жойлашган махсус вазифаларни бажарувчи қўшинлари штабига ҳужум қилдилар.

ХУНТА ҲАДДАН ОШМОҚДА

ЛОНДОН, 28 ноябрь. (ТАСС). Грециянинг антифашист композитори Микис Теодоракисга нисбатан ваҳшиёна муомала қилинди. Сердрик Тарнбери «Гардиан» газетасида бугун ана шуни маълум қилиб, бундай деб ёзган: «қатл қилиш» — маш-машасига дучор қилинганлардан бири Теодоракис эканлиги маълум бўлди. Бу воқеа 22 август куни Афинадан 5 миля наридаги пунктда уни қамоққа олинган пайтда юз берди.

Газета халқаро юристлар комиссиясининг бош секретари Макбрайд Греция хунтасининг ваҳшийликлари тўғрисидаги маълумотларни халқаро Қизил Крест комитетига ва БМТ нинг инсон ҳуқуқлари кичик комиссиясига юборганлигини хабар қилади.

ЭРНЕСТО ГЕВАРА

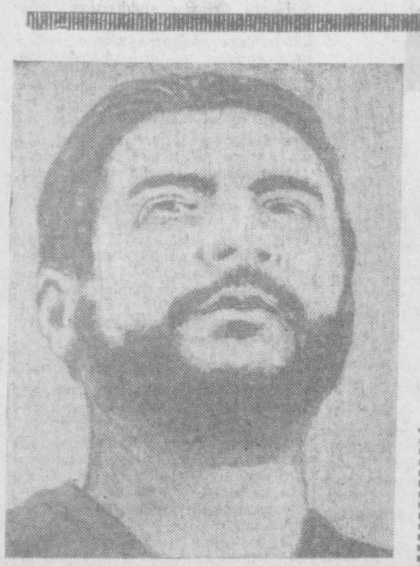

Яқинда матбуот саҳифаларида америкалик олим ва журналист Ричард Готтнинг «Нейшн» журналидан олинган хабари эълон қилинди. Латин Америка революционери Эрнесто Геваранинг ўлдирилишида АҚШ Марказий разведка бошқармасининг қўли бор, деб ёзади Готт. (Готт Гевара ўлдирилган вақтда Боливияда эди). Эрнесто Гевара, деб давом этади журналист, ярадор ҳолида тутиб олинди. ЦРУ ходими қўлга олинган партизан Гевара эканлигини расман тасдиқлаганидан сўнг Гевара отиб ташлашган. ЦРУ жосуслари партизанларни таъқиб қилиб юрган Боливия армиясининг бўлинмаларида иш кўришган, деб кўрсатади Готт.

Шу муносабат билан Геваранинг ҳаёти ва ўлими ҳақидаги қуйидаги мақолага диққатингизни жалб қиламиз.

Афсонавий Эрнесто Че Геваранинг ўлими ҳақидаги хабар бутун дунёдаги миллионлаб кишиларни ларзага солди. Улар мард революционер, юксак маънавий софдил ва мислсиз фидойи бўлган бу кишига нисбатан чин юракдан чуқур ҳурматларини изҳор этдилар. Че Геваранинг бутун ҳаёти Латин Америкаси озодлиги учун курашга бағишланди.

Эрнесто Гевара (у Че лақабини Кубада, Батиста зулмига қарши курашган даврда олган) 1928 йил 14 июнида Аргентинанинг Росарио шаҳрида архитектор оиласида дунёга келди. Унинг онаси Селия де ла Серма коммунист эди. Болалигиданоқ Эрнесто халққа, унинг саодати йўлида курашаётган фидокорона хизмат қилиш идеаллари руҳида тарбияланди.

Буэнос-Айресдаги университетнинг медицина факультетини тугатгач (бу ерда у студентларнинг революцион ҳаракатида фаол қатнашган), у мартабали пойтахт врачи бўлишдан бош тортади, вилоятлардан бирига кўчиб кетади. Латин Америкасининг бошқа мамлакатларида камбағалларни даволайди. У Рио-де-Жанейро, Лима, Каракас ертўлаларида, Анд ён бағирларидаги ҳинди кулбаларида ва Амазонка чангалзорларида кишиларнинг қулларча турмуш кечиришининг гувоҳи бўлди.

1954 йилда Гевара Гватемалада пайдо бўлади. Вашингтондаги Марказий разведка бошқармаси ёллаган каллакесарлар Хакобо Арбенснинг либерал ҳукуматини ағдариш мақсадида бу мамлакатга бостириб кираётган бир вақт эди. Гевара қон дарё бўлиб оққан халқ қаршилик курашида қатнашди. Гватемала тажрибаси унинг бутун воситалар билан Америка Қўшма Штатларига — Латин Америкаси халқларига офат ва азоб-уқубат келтираётган бош айбдорга қарши курашиш қарорини мустаҳкамлади.

Мексикада Эрнесто Гевара Фидель Кастро ва унинг «26 июль ҳаракати» даги сафдошлари билан танишади. Улар Эрнестони ўз сафларига қабул қиладилар. У бир гуруҳ фидокорлар билан 1956 йилда Куба соҳилига тушади ва тез орада Съерра—Маэстродаги партизанлар ҳаракатининг энг севимли раҳбарларидан бири бўлиб қолади. 1958 йилда партизанлар Че раҳбарлигида мамлакат маркази — Лас-Вильяс вилоятига дадил ҳужум қилишади. Батиста ҳукмронлиги тугатилгач Геваранинг отрядлари Гаванага биринчи бўлиб кирадилар.

Революция ғалабасидан кейинги дастлабки йилларда Гевара Халқ Қўзғолон армиясини мустаҳкамлаш билан машғул бўлади. 1961 йилда у Миллий банк директори, сўнгра саноат министри қилиб тайинланади. Эрнесто Че Гевара бу лавозимда Кубадаги социалистик қурилиш учун кўп иш қилди. У чет элларда тез-тез бўлиб турди. Совет Иттифоқида бўлади. (СССР билан дўстлик ва иқтисодий ҳамкорликни мустаҳкамлаш тарафдори эди у). Нью-Йоркда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти минбаридан туриб нутқ сўзлайди, БМТнинг савдо ва тараққиёт бўйича Женева конференциясида қатнашади, Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатлари бўйлаб сафар қилади. 1965 йилда Гевара Гаванадан чиқиб кетади. Фидель Кастро номига қолдирган хатида: «Ҳозир ер юзининг бошқа мамлакатларида менинг оз бўлса ҳам ёрдамим зарур.. Мен энг муқаддас бурчимни бажараман — империализмга қарши, у қаерда бўлса шу ерда, курашаман» деб ёзган эди Гевара.

Шу вақтдан бошлаб гоҳ Доминикан Республикасида, гоҳ Бразилияда, гоҳ Колумбияда, гоҳ Перуда уни билган одамларнинг Геварани кўрганликлари ҳақидаги, хабарлар пайдо бўлиб турди. Лекин бу гаплар дарҳол рад бўлаверарди. Икки йилча Сьрра—Маэстро қаҳрамони ҳақида ҳеч бир маълумот бўлмади. Гаванадаги чет эл мухбирлари эса кишилардан, хусусан икки боласи билан Куба пойтахтида яшаб турган хотини Алейда Марчдан эри ҳақида бирор нарса билиб олишга уринишарди. Шу йил баҳорида Гевара ниҳоят ўзи ҳақида хабар берди: у «дунёнинг бир жойидан» Гаванада чиқадиган «Триконтиненталь» журналига мақола юборди. Бу мақолада Гевара Латин Америкасида умумий қуролли қўзғолон кўтариш ҳақидаги ўз концепциясини ривожлантирди, бу фикр унинг илгари эълон қилинган «Партизан уруши» китобида олға сурилганди.

Айни вақтда матбуот, Латин Америка революционери Боливияда, деган хабарни такрор-такрор босиб чиқарарди. Бу ерда март ойи охирида партизанлик ҳаракати бошланган эди. Май ойида журналист Луис Суарес Боливия партизанлари ҳузурида бўлганидан сўнг Мексиканинг «Сьемпре» журналида репортаж босиб чиқаради, сўнгра, Кубада чиқадиган «Гранма» газетасида кўчириб босилди. Суарес ёзадики, Гевара ҳозир Боливияда, у «амалда ўз концепцияларининг ҳақлигини исбот қилиш» ниятида. Ла-Посда ҳукумат томонидан қамоққа олинган француз публицисти Режи Дебре (у журналистлар миссияси билан партизанлар ҳузурига борган эди) ҳам Латин америкалик революционер Боливиядаги Анд тоғлари чангалзорларида юрибди, деб баёнот берди.

Шу йил ёзининг охирида Боливияда Эрнесто Че Геварани тутиш учун «ов» бошлаб юборилди. Ҳукумат унинг турган жойи ҳақидаги маълумотлар учун катта пул ваъда қилди. Партизанлар ҳаракат қилиб турган, мамлакат шарқи-жанубидаги бориш қийин бўлган районга Боливия армиясининг катта кучлари, жумладан, «рейнжер» жосуслик отрядлари (улар АҚШ да «партизанларга қарши» курашиш учун махсус мактабларда таълим олишган) тўпланди. Жанговар операцияларда юзлаб америка маслаҳатчилари иштирок этди. АҚШ Марказий разведка бошқармасининг тажрибали агентлари Латин Америка революционерини таъқиб қилиш ишига раҳбарлик қилиб туришди. «Вашингтон пост» газетаси тушунтиришича, «Геваранинг борлиги тўғрисидаги исботлар ташқаридан келадиган ғоят малакали ёрдамсиз олиниши мумкин эмасди».

Гевара ҳалокати қандай рўй берганлиги ҳали батафсил очилмаган. Лекин, Ла-Пасдан олинган маълумотлардан қуйидаги манзара пайдо бўлади.

Сентябрь охирида тўхтовсиз таъқиблар туфайли ҳолдан тойган 16 партизан, озиқ-овқат ва ўқ дорилари тамом бўлиши арафасида, Игерас шаҳри атрофидаги Эль-Юро тоғ конида ўраб олинади. Хабар қилинганидек, астма ва ревматизм касалига дучор бўлган Гевара улар орасида ҳам бўлган. Шу районга 1500 дан ортиқ каллакесар юборилган. 8 октябрда беш соат давом этган жангдан сўнг Гевара ярадор бўлади ҳамда хушсизлигида асир олинади.

Боливия армияси эълон қилган расмий маълумотда, 8 октябрда асир олинган Гевара ярадорлиги оқибатида эртаси кун вафот этди, дейилади.

10 октябрда эса Геваранинг жасади Вальегранде шаҳрида бу ерга Ла-Пасдан самолётларда келтирилган журналистларга кўрсатилди. «Нью-Йорк таймс» газетаси мухбири Поль Монтгомери берган хабарига кўра, медицина хулосасидан маълум бўлишича, ярадор Гевара «рейнжер»лар томонидан қўлга олинганидан сўнг камида 24 соат ўтгач юрагига ўқ отиб ўлдирилган. Бу фактни маҳаллий врач Хосе Мартинес Касо ҳам тасдиқлаган.

«Италиянинг «Еуропео» журнали мухбири Франко Пьерини Эль-Юрада жангида қатнашган кишилар билан суҳбат қилиб, Боливия солдати Бенито Хименеснинг қуйидаги сўзларини келтиради:

— Гевара билан полковник Селнич икки соатдан кўпроқ гаплашдилар. Унинг қаттиқ жаҳли чиққан эди, негаки, Гевара оғиз очишни ҳам хоҳламасди... Полковник бир вақт ярадор устига энгашди, Гевара шунда бор кучи билан унинг юзига мушти билан тушириб қолди. Полковник ўрнидан бир сакраб тушиб, тўғрилаб ўқ отди...

Боливия ҳарбийлари ўз жиноятларини яшириш учун из адаштира бошладилар. Журналистлар келган куннинг эртасига ўликни «Вальегранде яқинидаги қандайдир жойга» дафн қилишди. Лекин, Эрнестонинг биродари, машҳур Аргентина адвокати Роберто Гевара ҳалокати қандай рўй берганлигини аниқлаш мақсадида Боливияга жўнаб кетди, деган хабар тарқалгач, Геваранинг жасади шошилинч равишда куйдирилди ва ўша куниёқ, яъни 12 октябрда кремация қилинди. Боливия армиясининг навбатдаги расмий баёнотида айтилишича, зарур бўлган вақтда ҳалок бўлган кишининг Гевара эканлиги қўл панжалари сурати ёрдамида аниқ бўлиб турсин учун жасаддан шу панжалар олдиндан кесиб олинди.

Нақадар ёвуз ва манфур қотиллик!

Энди эса янки империализми ва унинг Латин америкалик малайларининг қотиллик рўйхатида яна бир ном — Эрнесто Че Гевара номи пайдо бўлди. Унинг жасади фақат қотилларнинг жинояти изини яшириш учунгина йўқ қилинмади. Бунинг боиси шунда ҳамки, қотиллар Латин Америкаси тупроғида халқ учун муқаддас зиёратгоҳ қабр бўлишини хоҳламадилар. Улар Геварани ўлдирганларидан сўнг ҳам унга янги ўлим тайёрлашни — унинг хотирасини абадий йўқотишни истайдилар, албатта. Лекин бундай бўлмайди! Че Гевара хотираси халқ қалбида абадий яшайди! У ҳаётининг сўнгги дамларигача халқ ишига содиқ революционер эди.

«Эрнесто Геваранинг Совет Иттифоқи ва Куба Республикаси ҳамкорлиги соҳасидаги ишларини яхши билган совет коммунистлари, — дейилади КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолари имзо чеккан некрологда (у «Правда» газетасининг шу йил 18 октябрь сонида босилган) — ўз ҳаётининг мазмунини халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун курашда деб билган юксак маънавий, софдил киши сифатида унинг хотирасини сақлайдилар».

Хуан КОБО,
(«Новое время» журналидан).

ҲАҚИҚИЙ ИНСОНИЙ ФИЛЬМЛАР

Чехословакиядан келган бир группа кинематографчилар Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибдилар. Улар орасида бадиий ва ҳужжатли кино усталари, киносанъатининг энг оператив тури-телефильм асарларини яратувчилар бор.

Ўзбекистон кинематографчилари яратган кинолентаалар меҳмонларнинг республика бўйлаб қилган саёҳатдан олган таассуротларини тўлдиришга ёрдам бермоқда. Бу фильмлар томоша қилиниб бўлгач, Чехословакия Кино ходимлари Союзи Марказий Комитетининг аъзоси М. Сливка бундай деди:

—Даставвал режиссер И. Эшмуҳамедовнинг «Нафосат» бадиий фильми ҳақида тўхтайлик. Бу фильм чуқур инсоний фильмдир. Картинани интернационал фильм дегингиз келади.

(ЎзТАГ).

ФОТИМА опа Қориева ва Ҳожи опа Ғаниеваларни педагоглар жуда яхши билишади. Бу жонкуяр халқ ўқитувчилари 40 йилдан бери ёш авлод тарбияси билан шуғулланиб келмоқдалар. Уларнинг самарали меҳнатлари муносиб тақдирланди. Ҳожи опа Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Суратда: Ф. Қориева (чапдан иккинчи) билан Ҳ. Ғаниевалар ўз ўқувчилари орасида.

М. Миржалолов фотоси.

ОБУНА БЎЛДИНГИЗМИ?

ГАЗЕТХОН СТУДЕНТЛАР

ФАКУЛЬТЕТИМИЗ бўйича 1968 йилда газета ёки журнал олмайдиган студент қолмайди», — дейишяпти Тошкент Давлат педагогика институти тарих-филология факультети студентлари. Шу кунга қадар 500 га яқин студент «Совет Ўзбекистони», «Ёш ленинчи», «Тошкент ҳақиқати», «Тошкент оқшоми» газеталарига, «Муштум», «Гулистон», «Фан ва турмуш» журналларига обуна бўлишди. Ўқишда ва жамоат ишларида бошқаларга ўрнак бўлаётган студентлардан Ш. Тўқсонов, Б. Қўчқоров, Қ. Маҳкамова, Н. Мақсудова, Б. Мамедов ва бошқалар биринчилар қаторида обуна бўлишди.

И. ЎРИНБОЕВ.

Намунали ўтмоқда

Бу йил газета ва журналларга ёзилиш ҳар қачонгидан ҳам зўр уюшқоқлик билан ўтмоқда. «Правда» колхози аъзолари шу кунгача 7029 сўмликдан ортиқ газета ва журналларга обуна бўлдилар. Обунани ўтказишда Жўрабоев, Олимжонов ва Раджанов каби ўқитувчилар актив қатнашдилар. Колхозчилардан А. Абдураззоқов А. Сапронова, Хан Дон-Гван, Ф. Жўраев, Қ. Зияев, У. Булгаков ва бошқалар 5—6 хил газета ва журналларга обуна бўлдилар.

А. ИРИСМЕТОВ,
Юқори Чирчиқ.

ЙЎЛДОШ ШАҲАРЧА ЯНГИЛИКЛАРИ

ЮБИЛЕЙ КОРХОНАСИ

Сергелида тўнғич корхона ишга тушди. Октябрь эллик йиллиги номи билан аталган бу тикув фабрикаси чеварларининг дастлабки маҳсулоти кишини хурсанд этади. Уч цехда турли фасонда эркаклар, аёллар ва болалар костюмлари тикиляпти. Корхона ишга тушгунча мастерлар «Юлдуз», «Қизил тонг» фирмалари ва бошқа фабрикаларда бўлиб, илғор ишлаб чиқариш методларини ўрганиб қайтишди.

Йўлдош шаҳарчанинг яқинда бир йиллиги нишонланди. Орадан бир йил ўтиши билан 500 ишчи ўринли саноат корхонаси биринчи маҳсулотни берабошлади.

МЕБЕЛЬ КЎПАЯДИ

Шаҳарчада яна бир саноат объекти қад кўтаряпти. Бир неча корпусларда сўнгги пардозлаш ишлари олиб борилмоқда. Темир-бетон буюмлари ва конструкцияларидан қурилаётган бу корхона Ўрта Осиёда энг йирик мебель фабрикаларидан бири бўлиб қолади. Ҳозир бу ерга янги-янги станоклар келтириляпти. Бу ерда 3500 ишчи меҳнат қилади.

Яқин икки-уч йил ичида Сергелида яна бир неча завод ва фабрикалар бунёдга келади. Ремонт-механика заводи, канцелярия товарлари фабрикаси, электр ремонт заводи ва бошқа корхоналар қуриладн.

БИНОЛАР, БИНОЛАР...

Шаҳардаги кўпгина бинолар бир-бирига жуда ўхшайди. Бир текис саф тортган икки қаватли шинам уйларда 50 мингдан ортиқ аҳоли яшамоқда. Бу уйларни уларга жангчи бинокорлар қуриб беришган. Улар турар-жой биноларн қатори бир қатор маданий-маиший объектлар, мактаб ва боғчалар ҳам бунёд этишган. Бу ерда иккита маиший хизмат кўрсатиш комбинати ишлаб турипти. Бири 30, иккинчиси 45 ишчига мўлжалланган бу маиший комбинатлар аҳоли оғирини енгил қилмоқда. 4 та мактабда минглаб ўқувчилар билим олишмоқда. Яқинда ҳисобчилик-бухгалтерия ва коммунал хўжалик техникумлари очилади. Ана шу ўқув юртлари учун қурилаётган биноларда иш жадал кетяпти.

ТОШКЕНТ — СЕРГЕЛИ

Йўлдош шаҳарчани Тошкент билан боғлайдиган янги йўл қуриляпти. 54-разъезд орқали ўтадиган бу йўлда шу кеча-кундузда бульдозер, экскаватор ва самосвал машиналар тиним билмай ишлаяпти. Бу йўл фойдаланишга топширилгач меҳнаткашларга янада қулайлик туғилади. Ҳозир автобус сизни Йўлдош шаҳарчадан Вокзалга, ёки вокзалдан Йўлдош шаҳарчага сал кам бир соатда элтиб қўяди. Янги йўл фойдаланишга топширилгач бунинг учун икки ҳисса кам вақт сарфлайсиз. Янги йилдан бу йўлда троллейбуслар ҳам қатнайбошлайди.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

ИНТЕРМЕДИЯ

ТАБИБ

В. КОНСТАНТИНОВ
Б. РАЦЕР

Пардага «Беморнинг иштирокида барча касалликларни даволайман. Овқат вақти соат иккидан учгача», деб ёзилган. Парда орқасидан эркак кишининг боши кўринади.

НИКОДИМ. Хоҳловчилар борми? Гражданлар, марҳамат, кираверинглар!

Парда сурилади. Саҳнада стол қўйилган, унда муқаддас табиб аёл ўтирибди. Стол устида эса банкалар, турли гиёҳлар, ёзув прибори, счет, қўнғироқ турибди.

ТАБИБ. Хўш, Никодимжон, беморлар бор эканми?

НИКОДИМ. Пелагия Петровна, ҳеч ким кўринмайди.

ТАБИБ. Расво бўлганимиз шуда! Район бўйича якка-ю-ягона табиб бўлсам ҳам ишсизман (**уй ичида уёқдан-буёққа юради**). Илгари биласанми, қанақа эди!... Одамлар шаҳардан келишарди. Яна пиёда! Бод касаллиги билан. Гиёҳдан берасан, бир ойдан кейин мутлақо бод касаллигидан қутилади. кетади...

НИКОДИМ. Бе?

ТАБИБ. Албатта тузалади, кейин жароҳат бошланади. Ундай тақдирда қурвоқани пишириб сувидан ичирасан, қарабсанки бир ҳафта ўтгач, юрак касалига мубтало бўлади. Ундан сўнг дуруст бўлади: гиёҳ берасан, еса вассалом. Яна боди бошланади... Мана шу йўсинда ҳамиша иш бўлаверади.

НИКОДИМ. Хўш, ҳозирчи?

ТАБИБ. Ҳозирми... Энди бўлса ҳеч ким гиёҳ емайдиган бўлиб қолган. Бизга барибир. Беморни жароҳат қилиб қўйсанг устингдан милицияга ариза ёзиб боради. Одамни жуда қийнаб қўйишди! Ўтган ҳафтада психиаторга бордим... Асабийлик касалига чалинганлигимни айтди.

ҚЎНҒИРОҚ ЧАЛИНДИ.

НИКОДИМ. Қўнғироқ жиринглаяпти.

ТАБИБ. Парвардигорим бирорта беморни юборганга ўхшайди. Никодимгинам, бўлақол нариги хонага кириб тур!

Никодим саҳна орқасига ўтади, табиб эшикни очади. Ўрта ёшлардаги аёл киради.

Кир, киравер, айланай... (**Уни стол ёнига олиб келади.**).

Ўтир (**кўзойнагини тақади**).

БЕМОР. Пелагея Петровна, Софья Павловнанинг тавсияси билан келдим... Унинг бодини даволаган экансиз.

ТАБИБ. Ҳали тирикми? Хўп. Яхши... Хўш, ўзинг нимадан шикоят қиласан?

БЕМОР. Менинг касалим жуда бир қизиқ — ҳеч ким нима эканлигини дурустроқ айтиб бера олмаяпти. Иштаҳам йўқ, уйқусизман.

ТАБИБ. Ошқозонингда оғриқ сезмайсанми?

БЕМОР. Йўқ.

ТАБИБ. Бошингчи?

БЕМОР. Оғримайди.

ТАБИБ. Жуда соз... Шартларимни биласанми?

БЕМОР. Қандай?

ТАБИБ. Прейскурант. Мен ўтгиёҳлар, арвоҳ ва муқаддас сувлар билан даволайман. Уйимга арвоҳ, чақириб даволаганим учун —10 сўм, уйингга ўзимни чақирсанг беш сўм. Муқаддас сув арзонроқ; ўн процентли эритма учун-уч сўм, ўн беш процентлиги бир ярим сўм.

БЕМОР. Барчасига розиман.

ТАБИБ. Сени гиёҳлар ва муқаддас сувлар билан даволайман. (**Счёт қоқа бошлайди**). Ўн сўмча бўлар экан. Ҳақи олдин тўланади.

Бемор пул олиб стол устига қўяди. (Табиб шоша-пиша пулни киссасига уради).

Мана сенга африка ўтининг илдизларидан дастлабки гиёҳлар. (**Стол устидаги гиёҳдан бир боғини беморга беради**). Дарвоқи, шошма... (**Атрофга аланглайди**). Мана бу сельдерейни (барги ва илдизи овқатга солинадиган ўт) тушги овқатимга олувдим... Тўхта, назаримда, африка ўтининг илдизига ўхшайди. Ёки сельдереймикан-а? Ҳа, майли, барибир.... Олавер... Демак шундай: буларни ароққа солиб аралаштир, тунда уч мартадан ич. Бу уйқусизликка.

БЕМОР. Нима учун тунда ичиш керак?

ТАБИБ. Бари бир сен тунда ухлайолмас экансан-ку... Бўпти, ҳозир арвоҳни чақирамиз... (**Қўнғироқ чалади**).

Қўшни хонадан оқ чойшабга ўралган Никодим чиқиб келади.

БЕМОР (**Қўрқиб**). Вой!

ТАБИБ. Қўрқма, жоним, у сенга тегмайди. Бу менинг одамларим.

НИКОДИМ. (**Сеҳрлаган бўлиб**). Сульфидин, стрептацид, педикюр, вазелин, антрацит. Бор уйингга! Кет уйингга! Бор уйингга! Ухла, ухлайвер, ухла.

ТАБИБ. (**Беморга**). Энди, уйингга бор, эшитдингми уйингга бор! — деяпти. (**Беморни эшикдан турта-турта чиқаради. Кейин устидаги оқ чойшабни ечиб, папирос чекиб ўтирган «арвоҳ» ёнига келади**). Никодимжон энди сен ҳам уйингга жўна. Бугунча шунинг ўзи ҳам кифоя.

НИКОДИМ. Нимага кетаман? Пулчи?

ТАБИБ. Э. худоё-худовондо. Никодимжон, қанақа пул?

НИКОДИМ. Нима, ҳақиқатан мени муқаддас арвоҳларга сиғиниб яшайдиган аҳмоқ деб ўйлайсанми? Ўн сўм узатганини ўз кўзим билан кўрдим-ку? Қани, ярмини чўз!

ТАБИБ. Никодим, худодан қўрқмайсанми, ахир сен синов муддати билан ёлланган эмассанку. Мана бу бир сўмни олгин-да, қоранг ўчсин, йўқол!

НИКОДИМ. Бир сўм? Нима, мени масҳара қиляпсанми?

ТАБИБ. Нега энди сенга кўп беришим керак, ахир сен черков хорида ҳам иштирок этасан-ку.

НИКОДИМ. Сен билан ишлаб барака топиб бўлмайдиганга ўхшайди. Беш сўмини бер, бўлмаса милицияга бораман.

ТАБИБ. Худо хайрингни берсин! (**чўқина бошлайди**). Ма олақол.

НИКОДИМ. Иш, бундоғ бўпти. Боядан бери берақолсанг бўлмасмиди.

ТАБИБ. Бўпти, бошқасини чақир.

НИКОДИМ. (залга қараб). Кимнинг навбати кирсин! Пелагея Петровна, ҳеч ким йўқ.

ТАБИБ. (**Саҳна олдига чиқиб**). Залда икки юз киши ўтирса-ю, бирортаси ҳам кирмаса! Совет ҳокимияти сенларни бепул даволайвериб, талтайтириб юборибди! Никодимушка, амбулаторияни ёп... Овқат пайти бўлди!

Русчадан Т. УНАБОЕВ,
таржимаси.

ШАХМАТ ФЕСТИВАЛИ ЯКУНЛАРИ

Тошкентдаги марказий шахмат клубида республикамизда биринчи марта ўтказилган шахмат фестивали якунланди. Бу катта мусобақа олдидан қуйи физкультура коллективларида 160 мингта яқин шахмат ҳаваскорлари куч синашиб, финалчиларни аниқлаган эдилар. Маълумки, финал мусобақада 90 та шахматчи ўйнади. Ўн кунлик курашдан сўнг фестиваль ғолиблари аниқланди. Самарқандлик В. Воронов 9 имкониятдан 7 очко тўплаб биринчи ўринни олди. Унга Ўзбекистон чемпиони номи ҳам берилди. В. Воронов билан тенг очко тўплаган унинг ҳамшаҳри М. Разваляев иккинчи, тошкентлик Г. Борисенко эса учинчи ўринни олдилар. Аёллар ўртасида В. Борисенко, Л. Пинчук ва В. Вихарева фестиваль мукофотларини олишга муваффақ бўлдилар.

Ғолиблар Бутуниттифоқ шахмат фестивалида қатнашадилар.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси. 18.00 — Стартга шайланинг (ўсмирлар учун), 19.00 — Телеянгиликлар. 19.15 — Концерт. 20.00 — Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.05 — Шу куннинг созандалари. Шавкат Мирзаев. 20.45 — Телеянгиликлар. 21.05 — Октябрь бунёд этган шаҳарлар. 21.35 — Ғ. Ғулом. Ёдгор (телевизион театр).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

УҚУВ ЭШИТТИРИШЛАР ПРОГРАММАСИ

Ўзбек тилида: 17.30 — Математика. Тенгсизликни исботлашнинг баъзи усуллари (мактаб ўқувчилари учун). 18.00 — Немис тилидан бешинчи машғулот. 18.35 — Чизма геометрия (студентлар учун).

19.45 дан — Москва кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 30/XI да Зулматдан зиё, 1/XII да Спартак.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—30/XI да Сарвқомат дилбарим, 1/XII да Аяжонларим.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/XI да Уғил уйлантириш, 1/XII да Бағри тош.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— «Беором юраклар» ёшлар коллективи гастроллари ва айиқлар аттракциони. Ўргатувчи.—Владимир Тин. Билетлар сотилмоқда.

КИНО

Пароянинг ҳожати йўқ — «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Жимликдаги етти нота — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Бегона ҳужжат билан — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 9-45 минутда).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
7 декабрда
Музика маданияти университети
5-АБОНЕМЕНТ БЎЙИЧА
Иккинчи контрол-лекция
АЛИШЕР НАВОИЙ ВА МУЗИКА
(Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан).
Лектор — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, музикашунос Илёс Акбаров.
Концерт-лекция кеч соат 8 да бошланади.
Абонементлардан ташқари билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида кундуз 12 дан сотилади.

„УЗЭЛЕКТРОСБИТ"ГА

электр инспекторлари вазифасига инженер-электриклар, ҳисоблаш асбобларини тузатиш бўйича электр слесарлари, ҳисоблаш асбобларини ўрнатиш бўйича электр монтёрлари, электр қувватини ҳисоблаш бўйича текширувчилар, шунингдек ҳисоблаш асбобларини тузатиш бўйича электрослесар, электр қуввати ремонти бўйича текширувчи ҳунарларига ўргатиш учун шогирдлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 1 Май кўчаси, 101-уй (1, 2, 3, 4, 5, 13-трамвайларнинг «Дизельная», 1, 3-троллейбусларнинг «Темир йўл бошқармаси» бекатлари). Телефон В-91-93-59.

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОН ТЕХНИКАСИ ЗАВОДИ

Ҳозирги замон электрон техникасининг энг қизиқарли мутахассислигига ўқитиш учун 8—10 синф хажмида маълумотли, 17 ёшдан кичик бўлмаган

ҚИЗЛАРНИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

Завод турли касбдаги ишчиларни иш билан таъминлаш имкониятига эга.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 1-Май кўчаси, кадрлар бўлими (1, 2, 3, 4, 5, 13, 14-трамвайлар, 25, 18, 23-автобуслар, 1, 3-троллейбусларнинг, «Дизельная» бекати).

1968 ЙИЛ УЧУН «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ГАЗЕТАСИГА ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

ОБУНА БАҲОСИ: бир йилга—5 сўм 28 тийин, олти ойга—2 сўм 64 тийин, уч ойга—1 сўм 32 тийин.

Газетага обуна «Союзпечать»нинг район ва қишлоқлардаги бўлимларида, Тошкент шаҳрида эса ҳамма районларда ташкил этилган «Союзпечать»нинг агентликларида қабул қилинади: агентликлар адреси қуйидагича: Куйбишев райони Бородин кўчаси—41 уй. Киров райони — 2-переулок Белинский 6-уй. Фрунзе райони — Дубицкий 48. Октябрь райони Навоий кўча 3. Чилонзор райони — 2-квартал 52. Ленин райони — Полторацкий 35 уй.

Обуна бўлишга шошилинг.

Редактор А. ИСМОИЛОВ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, „Правда Востока" кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари— В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 01437. Индекс—64697. А. 1798.